JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Zaturdag 16 Februarij.** **N°. 14.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 6 October 1855 lett. A no. 23, is aan den Oost-Indischen ambtenaar *F. F. J. van Hengst*, met verlof in Nederland aanwezig, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes maanden*.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud, van regt op pensioen, de gewezen zoutverkoop-pakhuismeester te Tjiandjoer *H. Struwer*.

Uit 's lands dienst, de 2de onderwijzer bij de kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Soeracarta *J. van Haagen*.

Benoemd:

Tot assistent-resident en magistraat te Padang (Sumatras Westkust), [illegible], assistent-resident van Tanah Datar.

Tot assistent-resident van Tanah Datar, in de Padangsche Bovenlanden, *P. Severijn*, secretaris der residentie Tappanolie.

Tot controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de ambtenaar ter beschikking van den directeur der cultures *A. L. H. A. Nagel*.

Tot posthouder te Kauer, in de assistent-residentie Bencoelen, de geëmploijeerde bij de directie van financien *F. W. L. de Sturler*.

Bij het Binnenlandsch Bestuur ter Westkust van Sumatra.

Tot controleur der 1ste klasse, tevens belast met het civiel gezag in de zuidelijke afdeeling van Padang, *A. J. F. Hamers*, laatst controleur der 2de klasse aldaar.

Tot controleur der 2de klasse, tevens belast met het civiel gezag in het district Bondjol, de controleur der 3de klasse in de Danau-Districten *H. A. Mees*.

Tot civiel gezaghebber te Natal, de controleur der 1ste klasse *W. Ivatts*, thans civiel gezaghebber in de zuidelijke afdeeling van Padang.

Tot civiel gezaghebber in Ankola, de controleur der 2de klasse Mr. *W. A. Hennij*, thans civiel gezaghebber van de *XX Kottas*.

Tot civiel gezaghebber in de *XX Kottas*, de controleur der 2de klasse *H. J. J. Bout*, thans civiel gezaghebber te Aijer Adjie.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der 2de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *K. A. Dekker*.

Ingetrokken:

[illegible] het besluit van 16 Januarij 1856 no. 8, waarbij on- [illegible] de ambtenaar *L. K. van Swieten* is geplaatst bij [illegible]landsch bestuur ter Westkust van Sumatra, in de [illegible] Poea Datar en Mabi.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Middelen en Domeinen.

Is Benoemd:

Tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens haven- en pakhuismeester te Aijer-Bangies (Sumatras Westkust), *J. Diepenhorst*, klerk bij den assistent-resident van Aijer-Bangies en Rau.

Schutterijen, enz.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de majoor kommandant bij de schutterij te Soerabaija *P. Beets*.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *J. Heckler*.

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie *H. A. van de Pol*.

Ingetrokken:

Het aan den dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse *C. W. B. Voigt*, verleende 2jarig verlof naar Nederland.

Op zijn verzoek, het aan den luitenant-kolonel der infanterie *J. A. Waleson* verleende 2jarig verlof naar Nederland.

Bevorderd:

Tot chef over de geneeskundige dienst (kolonel), de dirigerende officier van gezondheid der 1ste klasse *C. W. B. Voigt*.

Geplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst in de derde militaire afdeeling op Java, de dirigerende officier van gezondheid der 2de klasse *A. E. Waszklewicz*, thans voor memorie bij die dienst te Batavia, als hoofdinspecteur der vaccine op Java en de Buitenbezittingen.

Bij de geneeskundige dienst te Sumatras Westkust, de onlangs uit Nederland aangekomen officier van gezondheid der 3de klasse *F. S. de Pauli*.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Palembang de officier van gezondheid der 1ste klasse *E. A. Lange*, thans te Weltevreden.

Bij het garnizoen te Weltevreden en Rijswijk, de officier van gezondheid der 1ste klasse *L. Lindman*, thans te Palembang.

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der 1ste klasse *M. Th. Reiche*, thans te Padang.

Bij het groot militair hospitaal te Padang, de officier van gezondheid der 1ste kl. *T. L. W. Vogler*, thans te Samarang.

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 1ste klasse *F. C. Schmitt*, thans te Kedong Kebo.

Bij het garnizoens-hospitaal te Kedong Kebo, de officier van gezondheid der 2de kl. *G. F. Charlier*, thans te Weltevreden.

AANKONDIGING.

Door *Pieter Blondeau*, 2de luitenant der infanterie, thans in garnizoen te Samarang, is, bij rekest van 25 Januarij 1856, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië het verzoek gedaan, dat hem worde vergund bij zijnen geslachtsnaam dien van *Levijssohn* te voegen, en zich alzoo in den vervolge te mogen noemen en schrijven *Pieter Blondeau Levijssohn*.

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan artikel 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indië.

De algemeene secretaris,
A. Prins.

BEKENDMAKING.

Namens den Gouverneur-Generaal wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie op Dingsdag den 19den Februarij 1856, des voormiddags ten 9 ure, op het Gouvernementshuis te *Weltevreden*, algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en collegien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter gelegenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag

Batavia, den 11den *Februarij* 1856.

De Algemeene Secretaris,
A. Prins.

Vendutien.

Donderdag 21 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 22 Februarij, voor het commisiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Maandag en Dingsdag 3 en 4 Maart, voor het woonhuis van den heer *G. Wassink*, op Parapattan, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door den Gemagtigde van de Executrice in den Boedel te Batavia: van wijlen *P. A. Evers*.

Door de Executeuren testamentair te Batavia: van wijlen den Chinees *Khouw Oe*.

Vertrekkende Personen.

J. A. Vriesman — *J. R. Lange* — *F. H. Tiedeman* — De kolonel der infanterie *B. F. J. H. L. le Bron de Vexela* — *E. Busing* en *familie*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot den 14den Februarij 1856.

MARINE HOTEL. *J. P. C. van der Mark*, van Samarang. — *F. W. Boers*, van Idem. — *van Blijswijk Ris*, van Onrust. — *A. Heddink* en *Echtgenoot*, van Nederland. — *D. H. Kramer*, van Rotterdam. — *Swaan*, van Onrust. — *Frencht*, van Idem. — *W. Bert jr.* van Idem. — *J. D. Fransen van de Putten* en *Familie*, van Batavia.

JAVA HOTEL. *H. A. Ballard*, van Melbourn. — *A. Hetmes*, van Belfart. — *F. H. Schmidt*, van Padang. — *Herun*, van Padang. — *Oscar Hamarstrom*, van Algiers. — *F. Voss*, van Hamburg.

HOTEL WILLEM II. *Mevr. de wed. von Bulow* en *zuster*, van Padang. — *Z. D. Zeilmaker*, van de Reede. — *J. Steindam*, van Idem. — *G. P. Rischhof*, van Idem. — *Immink*, van Padang. — *C. Rohding*, van Rotterdam. — J. *G. Coops*, van de Reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. van Asperen*, van Soerabaija. — J. *A. C. van Leeuwen*, van Idem. — *H. A. Steijn Parvé*, van Idem. — *Mr. van Velthoven*, van Rotterdam. — *Mejufvrouw M. S. Bäescher*, van Idem. — *Z. H. Aquasi Boachi*, van Buitenzorg. — B. B. *Crone*, van Idem. — *B. van der Tak*, van Rotterdam. — H. *L. Jansen*, van Idem. — *A. T. Deséntje*, van Idem. — H. *van Beveren*, van Idem. — *A. J. Harmsen*, van Idem. — B. *J. Post* en *Zoon*, van Zwansea. — Dr. *L. Lautter*, van Onrust.

ROTTERDAMSCH HOTEL, *A. Schmidt*, van Macassar. — *R. W. Thomson*, van Soerabaija. — *W Rodbard*, van Meeuwenbaai. — *L. L. Kluppel*, van Australie.

Advertentiën.

DE TWEE RINGEN. (*vervolg.*)

Echter moet de band vroeg breken, anders wast de ziel krom, en als hij in den ouderdom van zijne kluisters bevrijd wordt, dan heeft de stam zijne veerkracht verloren en slechts een paar vergroeide takken strekken zich in de hoogte, als tot eene bede om verschooning. De jonge knaap nogtans had nog kracht over, oogenblikkelijk was hij ingewijd tot een nieuw leven, dat door eene innerlijke, onweerstaanbare kracht verpligt, zich een nieuwen weg te banen; hij die zijne jeugd tot misdaad verleid had, lag dood daar op het goed, de booze demon des kinds was niet meer, de band verscheurd en de ziel vrij.

Evenwel — er kwam geen berouw. Het kind kon niets berouwen, maar slechts treurig zijn; de kleur der misdaad heeft nog niet tijd gehad, om in het hart vast in te dringen; er zijn geen bijtende tranen van noode, om ze af te wasschen; reeds een zucht blaast het donker stof weg, dat op de ziel ligt, en deze is weder rein en vlekkeloos als een spiegel. Daar is nog de frissche, sterke, wassende kracht voorhanden, die het slechte, het kranke, het doode uitdrijft, evenals de jonge boom zijne verdorde twijgen laat vallen en nieuwe loten uitschiet, terwijl daarentegen de oude boom uit gebrek aan kracht van binnen aan 't rotten slaat, als hij slechts aan de oppervlakte gewond wordt.

De knaap zou daar zeker nog langer in gedachten verzonken zijn gebleven, had hij niet uit de verte menschenstemmen in het bosch gehoord. Nu stond hij op, vlugtte en liet het kostbare kistje op de rots onder 't heidekruid en mos achter.

IV.

't Was eene verbazende alteratie in de woning van tante Juliana daar op Hallinge. Freule Juliana was namelijk de tante van den baron en was gedurende zijne buitenlandsche reis, dat heet drie volle jaren na den dood van haar broeder, den hofmaarschalk zaliger, de koninginne van de plaats geweest, waar zij ook nog na zijne terugkomst de teugels van het bestuur had weten in handen te houden.

Freule Juliana was eene dier genadige oude dames, die in en door etiquette leven en die van haar hemelsch beeld wanen vervallen te zijn, als ze een enkel ommezien vergeten, dat haar betovergrootvaders vader in de dagen der grootmagtige koningin Christina generaal bij de cavallerie was geweest en wel bij het hoogsteigen lijfregiment van H. M. de koningin.

Toen baron Gustaaf uit Italië terugkwam, haastte hij zich dadelijk naar Stockholm. Freule Juliana merkte dus duidelijk, dat hij zijne dolle grillen nog niet ui het hoofd had gezet en dat hij zich beneden zijn stand verbinden zou, tot schande en smaad voor de gansche familie en hoofdzakelijk voor de freule zelve, die een smet op haar wapenschild met even groot afgrijzen beschouwde, als een vetvlek op het lichtblaauw stichtdameskleed, waarmede zij hare vrij wat lange en magere figuur op feestdagen plagt op te sieren. Freule Juliana zat diensvolgens thuis als op heete kolen en kreeg gedurig aanvallen op de zenuwen, als zij zich de mogelijkheid voorstelde, dat eene eenvoudige predikantsdochter in hare plaats op Hallinge zou regeren en door de onderhoorigen van het goed worden aangebeden. 't Is een eigenaardig zwak van voorname personaadjes, dat zij bij hunne minderen bemind willen zijn. De vader van Frederik den Groote ranselde zijne onderdanen, »om in plaats van gevreesd, bemind, te worden," en freule Juliana nam tegenover de haren de strengste etiquette in acht, en zat daar stijf als een aangekleede pop en zwijgend als een vogelverschrikker, om zoo de harten harer onderhoorigen te veroveren. De freule zou 't bijster kwalijk genomen hebben, als iemand haar beduid had, dat een enkel mensch op de gansche heerlijkheid haar persoon niet voor even noodzakelijk had gehouden, als de lucht voor de vogels. Freule Juliana moest het element zijn, dat aan alles 't leven gaf, en de goedertieren hemel mogt zich over den roekelooze

Vendutie

op Maandag en Dingsdag den 3den en 4den Maart aanstaande,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdel Gestr. heer G. Wassink, op Parapattan,

door *John Pryce & Co.*

van eenen fraaijen inboedel, bestaande uit massief voor dit klimaat vervaardigde mahoniehouten meubelen. als: tafels, stoelen, linnenkasten, consoles, spiegels, schilderijën, hang- en tafellampen, fraai glas- en cristalwerk, porceleinen eet- en theeserviezen, rijtuigen, waaronder een zoo goed als nieuwe reiswagen, zeer goedloopende wagen- en rijpaarden. waaronder 2 span zwarte Bata paarden, enz. enz.

Op Zondag den 2den Maart voor een ieder te bezigtigen.

Op Maandag den 3den Maart zullen verkocht worden de paarden. rijtuigen, het meubilair in het benedenhuis, serviezen, glas- en kristalwerk, keukengereedschappen en bloemen, en

Op Dingsdag den 4den Maart het meubilair van het bovenhuis. (329)

Pas Ontvangen.

Macassaarsche Roode Vischjes, Echte Macassaarsche Olie en Bengaalsche Chutney.

(353) F. L. HUGHAN, Groote Rivier.

La soussignée à reçue

de très belles Fleurs, Coiffures de Bal et Coiffures de Marié.

(354) M. JANET.

Bij de Ondergeteekenden zijn thans weder verkrijgbaar de zoo in Europa als op Java zeer gunstig bekende

Scheermessen van Joseph Rodgers & Sons en Aanzetriemen van Cowvan.

Beide artikelen worden bij den verkoop gegaarandeerd.

Ter voorkoming van bedrog zijn het alleen de echte Scheermessen van *J. Rodgers & Sons*, die het merk ✝* dragen.

(367) GEBR. ROSELJE & Co.

Fromage de Gruyère.

Versch Bessensap, bij

(333) W. KUYPERS & Co., Passer Senen.

La Soussignée a reçue:

un assortiment de Chausettes couleur rayées pour Messieurs, Ceintures pour Enfants, jolies Peignes d'Écaille pour Dames.

(320) M. JANET.

Bloemkool, Andijvie en Roode Kool,
in potten.

Komkommers en Uijen,

Gezouten Spek, Pekelworst, Rookworst, Ketting Saucijs, Keeltjes en Lipjes, in vaatjes, bij

(322) VAN RIET & TER GOUW.

Allemansgading, Sourabaya.

Manilla Sigaren No. 2, dito Havana model en Toebansche Sigaren. (313)

Allemansgading, Sourabaya.

Hagel, Jagtkruid en Percussions.

(314) DEELEMAN.

IN DE ALLEMANSGADING
te
SOURABAYA,

steeds verkrijgbaar diverse Provisiën,
als:

Hollandsche en Fransche geassorteerde Groentens en Vleeschen in blik, gedroogde Groentens, stoom- en gerookte Zalm, Lengvisch en Bokking in blik, Suikerwerk, Banket, gedroogde Vruchten, Hollandsche, Fransche en Engelsche Zuren, alsmede Solosche Augurken, Fransche en Engelsche Mosterd, Koek, Engelsche en Samarangsche Beschuiten, Rolpens en Saucysen in stopflesschen, Engelsche Vleeschsausen, Hollandsche en Zwitsersche Kazen, Anchovis, Haring, Hammen, gerookt Vleesch, Saucyse de Bologne, Bokking- en Anchovispastij, Poeder- en Vanille-chocolade, Thee, geraffineerde Suiker in mandjes van ¼ picol, Boter, Sagoe, Arrowroot, Gort, Agar-Agar, Engelsche en Fransche Geleijen, Fransche Vruchten op Water en op Brandewijn, Japansche Soya en Zukky, Hollandsche Keukenstroop, Vanille, enz.

Diverse Dranken,
als:

Hollandsche en Fransche Roode Wijnen en Rhijnwijnen van verschillende bekende merken, Fransche geassorteerde Siropen, Cognac, Rhum, Champagne, Witte Brandewijn, Hollandsche en Engelsche Bieren, alsmede Porterbier, Hollandsche Likeuren, fijne Port-, Madera- en Perzische Wijn, Absinth, Bitter, Genever, Seltzerwater, Fransche Azijn, Sla Olie en meer andere soorten van goede Dranken en versche Provisiën.

(312) DEELEMAN.

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarlooze Machinerieën** voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijen

CHAMPAGNE

van het gerenomeerde merk **Lanson père & Fils.**
Op nieuw ontvangen bij

(368) LOURAN & VAN WALCHREN.

BEYERSCH BIER

alhier afgetapt
te bekomen bij

(369) LOURAN & VAN WALCHREN.

TE KOOP De volgende Perceelen met daarop staande Pakhuizen van steen en met pannen gedekt, gelegen Westzijde van de Groote Rivier in Blok C, deel West, sectie Nos. 28/54. Verponding No. 7791; Nos. 24/50 Verponding No. 1751 en Nos. 52/90, Verponding No. 6057.

Te bevragen bij

(362) MACLAINE, WATSON & Co.

15 *Februarij* 1856.

Wordt te Koop aangeboden

een waarlooze **VACUUM PAN**, van groote dimensie, en uit een der beste fabrieken van Engeland; door omstandigheden kannen dezelve tot billijken prijs bekomen.

Voor verdere informatie adressere men zich aan

(343) PAINE, STRICKER & Co.

BATAVIA, 14 *Februarij* 1856.

TE KOOP 10 Aandeelen in de Maatschappij van Mijn-Ontginningen in Ned. Indië, bij

(311) Th. F. SCHILL, qq.

TE KOOP Het Huis, gelegen aan den zuidkant van het Koningsplein, toebehoorende aan den heer Mr. H. M. *Willer*, thans bewoond door den resident Jhr. Mr. *D. A. Junius van Hemert.*

Te bevragen bij

(339) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, 14 *Februarij* 1856.

Uit de Hand te Koop
EENE
STEENBAKKERIJ

thans verhuurd tegen *f* 1000 's jaars.

(355) M. DE LEON, qq.

TE KOOP OF TE HUUR.

Een groot Huis, staande op het Koningsplein, zeer geschikt voor eene talrijke familie, dadelijk te aanvaarden.

Adres

(187) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Op 1 Maart, een Huis in Gang Patjenongang, thans bewoond door den heer *Abels.* Adres bij

(319) H. K. KELLER,
Adjunct-Intendant.

Voortdurend zijn, tegen behoorlijke zekerheid

Gelden in leen te bekomen
bij

(349) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, *den* 15 *Februarij* 1856.

---

f 4000,-

of minder, onder Eerste Verband in leen te bekomen

(366) bij L. VAN DEN BOR, qq.

BUITENZORG, 16 *Februarij* 1856.

129ste Frankforter
Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Gulden.

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200.000, *f* 150.000, *f* 120.000, *f* 115.000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105 000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50.000, *f* 20.000, *f* 15 000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:
Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

---

ontfermen, die de vrijheid nam, om op zijn eigen houtje en zonder hare bescherming gelukkig en wel te willen leven. Zooals bekend is, kan een koning of eene koningin, ook als die nog maar een piepjong meisje is, gevoegelijk twaalf tot vijftien millioen menschen onder hare vleugels en hooge protectie nemen. Zoo deed ook freule Juliana, niettegenstaande men op Hallinge geenszins zulk eene groote bevolking telde; maar ze was desalniettemin tot dato de hooge beschermster van het »arme volk" geweest. 't Was dus om zich dood te ergeren, dat dit eene nieuwe bekomen en de freule zelve op den achtergrond geschoven worden zou; maar nog verreweg 't ergerlijkste van alles was, dat de verwachte beschermvrouw eene simpele, domine'sdochter zou wezen, zonder naam, titel, stamboom of iets ter wereld.

Freule Juliana zou dus van harte gaarne gezien hebben, dat de baron Gustaaf zijn nek had gebroken op den weg van Hallinge naar Stockholm, op welke plaats hij, gelijk de freule zich uitdrukte, »eene nieuwe barones en genadige vrouw uit het slijk oprapen wou."

Evenwel, tot overgroote blijdschap en voldoening van de freule, keerde de baron zonder eene barones, doch in eene diep neergedrukte stemming uit de hoofdstad terug. Hij zwierf bestendig alleen in het park en in het bosch rond. en de menschen zeiden, vaak duidelijk gehoord te hebben, hoe hij diep zuchtte en met gevouwen handen bij den Tempel der Liefde in 't park op en neer wandelde. Zóó noemde men eene open rotunda; daar onder het zware geboomte stond een witte zuilenkrans, die een ligten koepel droeg; in 't midden van den tempel stond eene marmeren beeld. t. w. een jongske met den koker op den rug, een blinddoek voor de oogen en gereed, om een gouden pijl van den gespannen boog af te schieten. Dat was de God der Liefde. De vogels zongen hunne liederen hem ter eere; de vlinders dartelden in luchtigen dans om zijn beeld; de bloemen knikten met hare kleine hoofden en bogen zich voor den magtige, die alle leven regeert; doch hij, die het godenbeeld en het park bezat en alles had, wat een mensch zich slechts wenschen kan, gezondheid, jeugd en rijkdom, hij zat op de trappen van den tempel en weende stille tranen — tranen van berouw.

Hier was het, waar hij aan zijne Anna voor de eerste maal trouw zwoer; hier was het, waar hij met zijn woord, zijn lachje, zijne beloften, den stillen vrede haars harten roofde. Hij had veel misdaan en veel te berouwen.

Anna was de dochter van den grijzen predikant der gemeente. Zij woonde in de buurt van Hallinge en strekte hare wandelingen soms tot het park uit. Als ge toevallig eens naar Hallinge komt, mijne waarde heeren en dames, kunt ge het roode dak van de pastorie daar ginds over de beek boven het esschenboschje zien uitsteken. Gustaaf dwaalde insgelijks veel in het park rond, om het stijve hoofsche leven te ontgaan, dat destijds op het slot geleid werd, daar zijn oom, een oude trotsche hofmaarschalk, hier met zijne even stijve zuster, freule Juliana, woonde. Op zijne wandelingen ontmoette Gustaaf zijne Anna. Hij vond natuur, onschuld en de onnavolgbare vrouwelijke naïveteit, die geen [illegible] voeding schenken kan, hij verliefde op de arme predikantsdochter en — kon 't anders? — weldra was [illegible] verliefdheid wederkeerig. Daar verdween plotseling Anna uit hare woonplaats. De oude Milden, de predikant, scheen diep bedrukt, maar droeg de bezoeking in stille onderwerping. — Alles zou thans weder goed, weder verzoend zijn geworden, doch Gustaafs nasporingen [illegible] Stockholm bleven vruchteloos. Na den brand in [illegible] zuidelijke voorstad hield alle spoor van moeder en [illegible] op.

De rouw van den baron was duurzaam en diep; [illegible] trouwde nooit en freule Juliana hoedde zich wel wijslijk, hem daar ooit aan te herinneren. Zij hield, [illegible] van oude, den scepter in hare hand, de baron leidde een eenzaam, treurig kluizenaarsleven, en de freule [illegible] dus nog altijd op de groote, met fluweel overtrokken canapé blijven zitten en representeren. De menschen merkten spoedig, dat de freule regeerde, en zoo behielden ze nog altijd den ouden naam: »onze genadige freule op Hallinge."

Er waren verscheiden jaren verloopen, toen die vr[illegible]

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 18 Février 1856.

2me représentation du 12me mois de l'abonnement de la première année théâtrale.

LA JUIVE,

Grand Opéra en 5 actes, musique d'*Halévy*.

Le Spectacle commencera à **sept heures précises.**

(370)

129ste Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekomen à *f* 180, *f* 60 en *f* 30, bij

(189) H. M. VAN DORP, te Batavia.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(54) MORGAN, MELBOURN & Co.

Batavia, 5 September 1855.

Op eene gezonde plaats nabij Batavia en Buitenzorg, bestaat gelegenheid eenige Kostleerlingen te plaatsen.

Behalve het gewoon onderwijs, alsmede dat in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, ontvangen meisjes ook onderrigt in vrouwelijke handwerken.

Nadere informatien bij de boekhandelaren

(351) LANGE & Co., te Batavia.

De ondergeteekende vertrekt met de volgende Mail naar Engeland en zal binnenkort naar Java terugkeeren. Hij is bereid, bestellingen te ontvangen tot den aankoop van Machineriën.

R. W. THOMSON, *Ingenieur.*

Batavia, *den* 16 *Februarij* 1856.

BERIGT AAN HUISMOEDERS.

E. A. L. Reykmans,

eerste prijs van de koninklijke keizerlijke school, eerste pupiter der keizerlijke academie te Parijs,

heeft de eer aan moeders van huisgezinnen mede te deelen, dat hij het voornemen heeft een Cursus in de beginselen der Vocale en Instrumentale Muzijk van vier leerlingen te openen, welke Cursus twee uren zal duren en tweemaal per week plaats hebben, tegen betaling van *f* 40 's maands den Cursus of van *f* 10 voor iedere leerling. Hij zal zich begeven ten huize der personen, of van iedere leerling waar de Cursus bij beurten zal worden gehouden.

Men gelieve zich te adresseren op Noordwijk.

NB. De maanden worden op vier weken berekend.

(346)

Door het met onderling goedvinden aftreden van den Heer J. Vervooren als deelgenoot onzer firma is dezelve op heden ontbonden en blijft de Heer H. van Riet met de liquidatie der uitstaande zaken belast.

(336) H. VAN RIET & Co.

Batavia, 31 December 1855.

Met referte aan vorenstaande advertentie zal de **Kleedermakersaffaire** en **Handel in Lakens**, door den Ondergeteekende voor zijne rekening op denzelfden voet en onder dezelfde firma van H. VAN RIET & Co. van af heden worden voortgezet.

(337) H. VAN RIET.

Batavia, 1 *Januarij* 1856.

De heer **LAMBERT** heeft de eer het Publiek van Batavia te berigten dat hij

op ZONDAG den 17 Februarij 1856,

des avonds ten 7 ure precies, zal geven

eene Voorstelling van Marionetten en Fantasmagorie,

in de Maleische taal, in het huis van den chinees *Souw Helling*, gelegen in het Chinesche kamp, ter plaatse genaamd **Oppo Toko**, vroeger bewoond door den chinees *Lim Soekeng*. (348)

De ondergeteekende is voornemens al zijne achterstallige debiteuren na 1°. Maart e. k. in **regten te doen vervolgen.**

(310) E. RINCHON.

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN

van

S. D. BRANDON,

in de Stad en op Passer Senin.

Door ontvangst van eene groote partij laken, tricots, linnen drills, engelsch leder, satijnen-, zijden- en piqué-vestenstoffen, verscheidene soorten van paletot stoffen, enz., zijn de prijzen der kleedingstukken verminderd, en thans vastgesteld als volgt:

1 superfijne zwarte laken rok 1 » satin de laine of tricot pantalon 1 vest naar keuze	*f* 75,—
Als boven, van zwart thibet of satin de chine, naar keuze	- 50.—
1 dozijn fijne witte paletots	- 55.—
1 » gekleurde paletots	- 60,—
1 » superfijne witte linnen drill pantalons, eerste kwaliteit	- 90,—
1 dozijn superfijne wit of geel linnen drill pantalons, tweede kwaliteit	- 70.—
1 dozijn engelsch leder pantalons	- 60.—
1 » wit engelsch keper pantalons	- 50,—
1 » witte of gekleurde piqué vesten, prima kwaliteit	- 50,—

Uniform jassen van het beste militaire laken (zonder borduursel)	*f* 50,—
Uniform pantalons van het beste laken	- 25,—
Blaauw laken marine buis	- 30,—
Blaauw laken schutters rok	- 30 —
Gekleurde tricot pantalons, laatste smaak	- 20.—
1 dozijn witte of gekleurde hemden *f* 24 — à	- 60.—
1 » flanellen borstrokken - 30,— »	- 50.—
1 » kabaaijen - 20 — »	- 24.—
1 » nachtbroeken - 20,— »	- 24,—
Voor Liverij Bedienden.	
1 laken koetsiers rok 2 laken jongens buisjes 1 koetsiers hoed 2 jockey petten	laken en galon naar keuze *f* 100.

Bij minder hoeveelheid zullen de prijzen even billijk gesteld worden.

Alle deze goederen zijn van de beste kwaliteit, en bij niet voldoende bevinding behoeft men dezelve niet te ontvangen.

Voor vertrekkende personen wordt met den meesten spoed gewerkt, en alles binnen den tijd van twee maal 24 uren afgeleverd.

In beide magazijnen zijn de prijzen gelijk, en worden de kleedingstukken franco aan huis bezorgd.

Bovengenoemde prijzen zijn à contant of op een crediet van eene maand berekend. (1942)

Dezer dagen zijn door de Ondergeteekenden algemeen verzonden:

Prospectus en Inteekenlijsten

van den

ALGEMEENEN ATLAS

van

NEDERLANDSCH INDIE.

Uit officiële bronnen en met Goedkeuring van het Gouvernement te zamengesteld door

P. Baron MELVILL VAN CARNBEE.

Benevens als Proeve de reeds afgedrukte kaart van:

De Residentie Batavia.

Dit belangrijk Werk zal bestaan uit veertig ad vijftig gekleurde afteekeningen der onderscheidene Residentiën.

Twintig Kaarten zijn reeds afgewerkt en worden successivelijk uitgegeven.

Jaarlijks zullen acht à tien Kaarten het licht zien.

De prijs van iedere gekleurde Kaart is *f* 2,50, zoodat men voor eene bijdrage van slechts **Twintig ad Vijf en Twintig** Gulden 's jaars, na eenigen tijd in het bezit van dit erkend noodzakelijk en fraaije Werk zal zijn.

De Uitgevers,

(326) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Prospectus en Proefkaart zijn op aanvrage te bekomen.

P. S. Heeren Inteekenaren worden verzocht de Prospectussen te retourneren franco per post, onder kruisband, tegen betaling van 1/2 vel drukt.

---

selijke inbraak op Hallinge geschiedde, en, zooals gezegd is, het was eene verbazende alteratie in de woning der oude freule van Hallinge."

Knechten en meiden liepen door elkander, de baron werd naar zijne kamer gedragen en de freule nam calmerende droppels in, hare kamenier dronk het eene glas water na het andere uit, om zoo mogelijk haar schrik door te spoelen. De koster, die tegelijk voor barbier en chirurgijn speelde, kwam, om den baron en vervolgens nog een half dozijn meiden, die hartklopping gekregen hadden, te laten; kortom, 't was een heel lazaret.

Na lange bezwijming ontwaakte de baron Gustaaf en sloeg de schemerende oogen op. Daar ontdekte hij bij zijn bed een grijsaard; het was de diep gekrenkte Milden, de vader zijner Anna, die tot hiertoe den verleider van zijn kind altijd was ontweken. Daar zat de oude en liet zijn vriendelijk oog op den stervende rusten; een lachje plooide zijne bleeke lippen; hij wou spreken, de oude man, en kon niet. De kranke was stil; het was een plegtig zwijgen, als daar twee gescheiden wezens zich weder vereenigen zouden. Daar stak Gustaaf zijne hand naar den grijsaard uit en bewoog de lippen, als om te spreken, en de oude verstond hem en zonk aan zijne borst. „Verzoening!" stamelde de kranke en: „Verzoening!" fluisterde de grijsaard. De verzoening was geschied, was bekrachtigd. De omhelzing duurde lang; eindelijk echter hief de grijsaard zijn wit hoofd op, zijn oog straalde en hij sprak:

„Weet gij nog wel, mijn zoon, hoe alles voor uw geest speelde, toen gij een kind waart? Hoe lagchend en hoe schoon scheen u toen deze wereld! Herinnert gij u hoe gij aan mijne hand over het veld huppeldet en speeldet en mij vroegt, wie de bloemen groeijen en de bijen honig uit hare kelken zuigen liet? Toen zeide ik u, dat er een goedertieren Vader in den hemel is, die alles regeert en alles zegent; — thans heeft juist diezelfde goedertieren Vader u op het krankbed gelegd; gij zijt thans een zaadkorrel, die welligt spoedig in de aarde geborgen wordt, om tot een anderen bloei te ontkiemen; — jongeling! zijt gij bereid, te sterven?"

Een naauwelijks hoorbaar „Ja!" beantwoordde zijne vraag, „Ja, ik wil sterven!" zeide de baron.

„Niet zoo, mijn zoon! niet de vertwijfeling, niet het berouw moet u daartoe dwingen; gij moet op het graf toetreden als een kind, dat met onzekere schreden zijn vader nadert, om op zijn schoot te zitten en zijne liefkozingen te genieten; — zóó wil het de God der liefde. Bedenk, mijn zoon, daar zullen wij allen elkaâr eens weder ontmoeten — eerst vindt gij mijne Anna — fluister haar toe, als zij het niet reeds weet, dat haar aardsche vader haar en u vergeven heeft — zóó zeker, als de hemelsche zijnen kinderen hunne schulden vergeeft."

De grijsaard bereidde Gustaaf tot den dood voor en, toen hij ging, was het, alsof eene glorie zijn voorhoofd omstraalde! Zalig zijn, die daar troosten kunnen!

„Dus wilt ge absluut mee aan boord?" vroeg Troberg, op den kaaidam aan de haven van Norrköping zittende; „dat wil ik wel eens gedrukt weten. — Hoe heet gij jongen?"

„Ik heet Karel," sprak de knaap, „en wil een wakker zeeman worden, als ik mag."

„Ei, ei," zei Troberg, „dat is ligter gezeid, dan gedaan, want geloof me manneke, dat is geen gekheid. — Ge hebt wis je papieren en stukken in orde? Anders neemt de kapitein je niet mee."

De knaap werd rood en beefde van schrik. Op zulk eene hinderpaal was hij niet bedacht geweest. „Papieren? Neen, die heb ik niet," antwoordde hij.

(*Wordt vervolgd*).

Eene Hollandsche ongehuwde Vrouw, van middelbaren leeftijd, onlangs uit Nederland aangekomen, wenscht zoo spoedig mogelijk als **HUISHOUDSTER** of in eene soortgelijke betrekking geplaatst te worden.

Zij is eene bekwame Kokin, verstaat zich het maken van alle IJssoorten, Feuilletékorst, en hetgeen verder tot eene goede tafel behoort. Ook maakt zij Boter op de Hollandsche wijze, en is met hetgeen verder tot de boerderij behoort bekend."

Reflecterende gelieven zich te adresseren onder lett. A. W. bij

(345) H. M. VAN DORP.

Avis aux Mères de Famille.

Monsieur **E. A. L. Reykmans**, premier prix de l'école royale imperiale, premier pupitre de l'académie impériale de musique de Paris, à l'honneur de prevenir les mères de famille, qu'il se propose de faire des Cours de Musique Vocal et Instrumental élémentaires de 4 élèves, dont la durée sera de deux heures deux fois par semaine, au prix de *f* 40 par mois pour le Cours, ou *f* 10 par élève. Monsieur Reykmans se rendra chez la personne où se fera le Cours, ou chez chaque élève à tour de role.

S'adresser à Noordwyk.

N. B. Les mois seront de 4 semaines. (347)

Loge de Ster in het Oosten.

Receptie in den derden graad op **Donderdag den 21 Februarij 1856**, des avonds ten 7½ ure.

De 2de Secretaris der Loge,

(358) D. JANNETTE WALEN.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank wordt berigt, dat er bij de Bank alhier en bij hare Agentschappen te *Samarang* en *Soerabaya* gelegenheid bestaat tot het escompteren van Vendu-acceptatiën van die *Buitenbezittingen*, *welke met Java eene geregelde stoomcommunicatie hebben.*

Nadere informatiën zijn bij de Agentschappen voornoemd en ten kantore van de Bank te verkrijgen.

De Secretaris der Javasche Bank,

(327) J. VAN LENNEP.

BATAVIA, *den* 13 *Februarij* 1856.

De ondergeteekende, zijne zaken liquiderende, verzoekt zijnen achterstalligen debiteuren het door hen verschuldigde te willen voldoen binnen twee maanden, te rekenen van heden.

(330) B. VAN DER ZWAAN.

SOERABAYA, 7 *Februarij* 1856.

Te Batavia wordt tegen zeer voordeelige condition eene bekwame Gouvernante gevraagd.

Adres onder letter W. bij de Heeren.

(325) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel LANGE & Co.

IDA PFEIFFER's tweede reis om de wereld,

beschrijvende voornamelijk haar bezoek op Java, Sumatra, Borneo en de Molukken, opgedragen aan de Hollanders en de Hollandsche officieren en ambtenaren in Indië, 2 deelen groot 8°., *f* 10.—.

De inteekening op dit werk, dat door den boekhandelaar Sulpke te Amsterdam in het Nederduitsch zal worden uitgegeven, is van af heden bij ons opengesteld.

Houtman's (te Pekalongan) beste zwarthoudende schrijfinkt. Stephen's bleu black ink.

De zeer gunstig bekende plumes d'Orleans (blaauw met †).

Echte Gillots pens. Fraaije correspondence pens. Eene uitgebreide collectie diamantpennen. Gouden pennen.

Zeer gladde en fijne speelkaarten.

Porceleinen leitjes met en zonder étui. Gewone leijen en metalen leijen.

Een nieuw factuur kantoorboeken, blanco boeken, registers en bijboeken van velerlei grootte en volume.

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT.

Editie voor Oost-Indië.

Met de verwacht wordende mail verschijnt het 1ste nummer voor 1856 en verzoeken wij mitsdien degenen die het abonnementsbedrag nog niet hebben voldaan, het ons franco te willen doen toekomen.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

Het toenemend debiet in Indië van de *daagsche editie* van bovengenoemd blad, met opzigt tot het verminderd debiet van de *mail-editie*, heeft de directie dezer courant doen besluiten, hare mail-editie van af 1 Januarij 1856 te doen ophouden.

Abonnementen op de daagsche editie worden door ons aangenomen.

(331) LANGE & Co.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. R. Lange, naar Nederland; gemagtigde de firma *Tiedeman & van Kerchem*. (360)

Wereld-Schepping.

I. *Ule*, De Wereld, beschouwd in den strijd harer wording, door *A. Winkler Prins*, 3 dln., met platen *f* 12.

Dit nieuwe werk kan beschouwd worden als een aanhangsel op de beroemde

II. *van den Broek*, Sporen der natuurlijke geschiedenis der Schepping, 2 dln., 3de druk *f* 6.

III. *Vervolg* op bovenstaand werk met wederleggingen *f* 3,50.

IV. *Mason*, Schepping door tusschenkomst van God *f* 3.50.

V. *Hugh Mille*, Het Scheppingwonder *f* 7.

Te Batavia en Samarang bij

(365) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vergulde Schilderij Lijsten

van 40 Cents tot *f* 2 per voet, worden opgemaakt, van glas en het noodige voorzien, bij

(207) VAN HAREN NOMAN & KOLFF,

De Noord-Amerikaansche

Draper's Patent air-tight Inkstand

of

LUCHTDIGTE INKTKOKER

en de

Mammouth Gold Pen

met diamanten punt,

beide voortreffelijke bureau-artikelen, voortdurend te bekomen te Batavia en Samarang bij

(324) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

British Authors.

Tauchnitz Edition.

Works of *Bulwer*, *Currel Bell*, *Dickens*, *James*, *Douglas Jerrold*, *Lever*, *Marryat*, *Macauly's* History of England, *Sterne*, *Scott*, *Thackeray*, *Warren*, the Lamplighter, the Scarlet Letter, the Wide wide World.

Allen gebonden in nette heel linnen bandjes. Eene lijst der titels op aanvrage te bekomen bij

(323) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Beste Hollandsche Bureau-Inkt,

bijzonder zwart en fraai van kleur.

Java Inkt,

goed zwart en kleurhoudend.

Deze Inkt, uit eene plant op Java groeijende, vervaardigd, is fraai van kleur en aangenaam in het gebruik.

Beide soorten Inkt zijn per kruik en flesch, in het groot en en détail te bekomen bij

(302) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

SHEFFIELDS PENNEMESSEN

à *f* 3, bij

(357) H. M. VAN DORP, te Batavia.

De Vierde Supplement Catalogus van Boekwerken,

bij den ondergeteekende verkrijgbaar, is algemeen verzonden. Op aanvrage is dezelve gratis te bekomen.

(359) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 16 *Februarij* 1856.

Bij tijdige aankomst van de Mail zal de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, op den 26 dezer naar **Samarang en Soerabaya** vertrekken.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

De Directeuren der N. I. Stoomb. Maatschappij,

(350) MACLAINE, WATSON & Co.

Voor Passage naar Samarang

wordt aangeboden het Ned. schip **Ouderkerk aan den Amstel**, kapitein *D. H. Kramer*, zullende omstreeks den 24sten dezer van hier vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

De Agenten,

(321) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 13 *Februarij* 1856.

Passage naar Soerabaya,

per **Sara Lydia**, kapitein *B. van der Tak*, van hier te vertrekken in de volgende week.

Adres bij

(342) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, 15 *Februarij* 1856.

Passage naar Rotterdam

met het schip **Sara Lydia**, kapitein *van der Tak*, ingerigt voor den overvoer van passagiers, van hier te vertrekken de eerste dagen van April.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

(341) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, 15 *Februarij* 1856.

Passage naar Rotterdam

met het schip **Prinses Marianne**, kapitein *F. Rietmeijer*, in het laatst van de Maart aanstaande van hier te vertrekken.

Adres bij

(340) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, 15 *Februarij* 1856.

Passage wordt aangeboden

met het snelzeilend schip **Elisabeth**, kapitein *W. C. Veenstra*, daartoe behoorlijk ingerigt en uitgerust, zullende die bodem de laatste dagen der maand Maart van Soerabaya, via Batavia, naar Nederland vertrekken.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

de Agenten.

(334) G. SUERMONDT & Co.

Met het snelzeilend,

tot den overvoer van passagiers doelmatig ingerigt schip **Hoop van Capelle**, kapitein *J. R. Bok*, wordt passage naar Nederland aangeboden, hebbende die bodem een bekwamen doctor aan boord, en zal in het laatst van Maart tot vertrek uit den Oosthoek gereed zijn.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.* en alhier bij

de Agenten,

(335) G. SUERMONDT & Co.

Naar Soerabaya en Nederland

wordt Passage aangeboden, met het Nederlandsche barkschip **Equator**, kapt. *J. G. Appel*, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers en aan boord hebbende eenen geëxamineerden doctor.

Het vertrek naar Soerabaya is bepaald op omstreeks den 24 dezer.

Nadere informatiën te bekomen bij de agenten

(344) E. MOORMANN & Co. te *Batavia*.

P. KERVEL & Co. te *Soerabaya*.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt Nederlandsch schip **Maria Anna**, kapitein *T. J. Verschuur*, hebbende een bekwamen geneesheer aan boord.

Dit schip zal vermoedelijk in het begin van de maand Maart van hier naar Rotterdam vertrekken.

Voor informatien gelieve men zich te adresseren bij

de Agenten,

(363) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 16 *February* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch barkschip **Columbine**, kapitein *A. J. Andriessen*, zijnde uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers, het vertrek omstreeks het laatst der volgende maand van Samarang zullende plaats hebben.

Adres bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* aldaar, en

de Agenten,

(315) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 12 *Februarij* 1856.

BATAVIA.

Des avonds van Dingsdag, 12 Februarij jl. werd weder eene algemeene vergadering gehouden van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië*, waartoe de medebestuurder der Maatschappij, de heer *Th. F. Schill*, op de meest welwillende wijze de lokalen ten zijnent ontving.

Met veel leedwezen moest de vergadering vernemen, dat de heer *G. Wassink* door voortdurende ziekte genoodzaakt was het zoo lang door hem bekleede voorzitterschap neder te leggen. In diens plaats werd de heer *Th. F. Schill* tot voorzitter gekozen, terwijl daardoor opengevallen plaats van bestuurslid door den heer *E. Francis* werd ingenomen. Tevens werden tot ondervoorzitter *F. U. van Hengel* en de secretaris *J. Munnich*, die mede volgens de wet moesten aftreden, als zoodanig herkozen, terwijl eene opengevallen plaats in de commissie tot onderzoek, op welke wijze de Maatschappij het meest nuttig werkzaam kan zijn, door den heer *G. J. C. Kolff* werd vervuld.

Tot nieuwe leden der Maatschappij werden aangenomen de voorgestelde heeren: Mr. *H. A. des Amorie van der Hoeven*, *E. A. Lange*, Mr. *J. Voute*, *J. Keijser van Bulderen*, *B. M. T. Philippeau* en *J. W. H. Adèr*.

De vergadering had gelegenheid zich te overtuigen

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 16 Februarij 1856, No. 14.

van den gunstigen staat der onlangs weder geopende meisjesschool te *Pasar Baroe*, welke inrigting bereids 18 scholieren telt, die aldaar in vrouwelijke handwerken worden onderwezen en tot arbeidzaamheid en huiselijke orde opgeleid; voorts werd het reglement voor de school gearresteerd, ontworpen door de commissie in overleg met het bestuur der Maatschappij; wat de vóór een paar jaren door de Maatschappij tot stand gebragte volksleesbibliotheek betreft, ook over haren voortdurenden bloei mogt zich de vergadering allezins verheugen. Niet alleen is het getal getrouwe lezers steeds toenemende, maar ook mogt men vernemen, dat eene onlangs geopende en nog voortgaande inteekening ten behoeve der bibliotheek alle hoop geeft, dat de commissie in staat zal blijven gesteld de instelling op eene waardige wijze staande te houden en verder uit breiden. Men mogt daarin met erkentelijkheid een vernieuwd bewijs ondervinden, dat *Batavia's* ingezetenen niet achter blijven, wanneer het offers voor edele en nuttige zaken geldt. Van de bibliotheek werd een pas uitgegeven en algemeen verkrijgbare catalogus met veel genoegen door de vergadering ontvangen.

Na afloop der werkzaamheden werd een vijftigtal exemplaren van den door de Nederlandsche vereeniging »De vriend der armen en rijken" uitgegeven bundel traktaatjes, onder den titel van »Volksletterkunde" 4de jaargang, onder de leden verkocht. De opbrengst mogt getuigen van de belangstelling in de verspreiding dezer hoogst nuttige volksgeschriften ook in deze gewesten. Er zal door de Maatschappij dan ook het noodige worden gedaan om de vervolgen dier boekwerkjes geregeld te ontvangen.

— Op Woensdag den 13 dezer, des avonds ten 8 ure, werd ten huize van den heer *E. Francis* eene Algemeene Vergadering gehouden der contribuanten aan *het Gesticht voor verwaarloosde en hulpbehoevende Kinderen te Djatie* nabij *Batavia*.

Het ongunstig weder en de verre afstand hadden niet zoo velen doen opkomen, als men wel had gehoopt.

De president der directie opende de vergadering met eene korte en gepaste toespraak, waarin hij de in het gesticht verpleegd wordende kinderen, die in het locaal der vergadering aanwezig waren, haar voorstelde als de vruchten der afgezonderde penningen, als het loon der zorgen van de contribuanten.

Uit de lezing van het eerste jaarlijksche verslag bleek, dat het doel der inrigting, waartoe het plan in Junij 1854 door den heer *Francis*. in vereeniging met eenige vrienden gevormd is en reeds in October van dat jaar in werking was gebragt, is om »Ongelukkige weezen, zonder aanzien des persoons of natie, het zij door tusschenkomst van individuen of van de policie, eene toevlugt te verzekeren; ouders of voogden in de gelegenheid te stellen, om, tegen eene geringe bijdrage, hunne kinderen, die anders in de kampongs rondloopende, misschien beneden de Inlanders zouden zinken, verzorgd te zien en opgeleid tot nuttige leden der maatschappij, hun daartoe het lager onderwijs te doen genieten en bij gepasten ouderdom de jongens tot een ambacht op te leiden en de meisjes zoodanig onderrigt te geven, dat ook zij worden in staat gesteld om, zoo noodig, zelven in hare behoeften door arbeid te voorzien, terwijl, ten einde de stichting zoo veel mogelijk van nut te doen zijn, het voornemen bestaat aan haar eene school te verbinden, en die school, waar geen ander dan volstrekt lager onderwijs zal worden gegeven, ook open te stellen voor kinderen van behoeftige ouders of voor dezulken, welker woonplaats of andere omstandigheden hen van de bestaande inrigtingen tot onderwijs verwijderd houdt."

»Op bovenstaande beginselen mogt de directie bij besluit dd. 10 September 1855 's gouvernements goedkeuring erlangen.

In het gesticht worden als nu verpleegd *tien* kinderen, vijf jongetjes en vijf meisjes. Allen zagen er welgedaan uit en waren gezond; het onderzoek omtrent hunne vorderingen in het onderwijs; hun als het ware spelende aangebragt, gaven niet alleen redenen van bijzondere tevredenheid, maar ook tot dankbetuiging aan de regentes, mevrouw de weduwe In't veld, geb. Cook, voor de verstandige leiding, waarmede zij de kinderen aan wet en regel had weten te wennen.

Gedurende een jaar hadden zij aan kleeding, voeding en onderwijs niet meer gekost dan *f* 100,— 's maands ieder en zij bewoonden een tot dat einde aangekocht bamboezen huisje, terwijl er spoedig nog meer kinderen ter opname in het gesticht werden verwacht.

De geldelijke belangen mogten aanvankelijk niet ongunstig worden genoemd. De ontvangsten, zoo aan donnatien, maandelijksche contributien als kostgeld hadden van October 1854 tot ultimo September 1855 bedragen *f* 2584,—; de uitgaven aan inkoop van gezegd huisje, eenige meubelen, schrijf- en drukloon en huishoudelijke uitgaven *f* 1983,—, zoodat in kas verbleef *f* 601,41.

In het reglement voor het gesticht werden eenige wijzigingen gebragt en onder anderen bepaald, dat kinderen, weezen, die uit het civiel of militair weduwen en weezen of uit eenig ander liefdadig fonds bedeeld worden, in hetzelve mogen worden opgenomen, onder voorwaarde dat die onderstandsgelden in de kas des gestichts zullen vloeijen, terwijl, wanneer die gelden over een pupil meer dan *f* 10.— 's maands bedragen, dat meerdere voor den betrokkene beheerd en bij uittreden van het gesticht of meerderjarigheid aan hem uitgekeerd zal worden.

Na den afloop van eenige andere, min gewigtige huishoudelijke overwegingen, sloot de president de vergadering, nadat alvorens een der leden der directie aller dank betuigd had voor hare ijverige bemoeijing en zorgen, geluk gewenscht met den zigtbaar aanvankelijk gunstigen uitslag en den wensch geuit, dat het gebouw der stichting, thans slechts van bamboe, doch haar bestaan te danken hebbende aan menschenliefde, onder Gods milden zegen door diezelfde liefde weldra in steen zal mogen oprijzen. En wie zou dien wensch niet beamen? Nederig, zonder veel ophef, met bekrompene middelen in het leven verschenen, draagt die inrigting nu reeds vruchten, die der menschheid tot eere verstrekken, en voorzeker menigeen zullen opwekken een gering offer af te zonderen, om eene onderneming te schragen, met zulk een onbetwistbaar nuttig en weldadig doel daargesteld. Het getal der verwaarloosde en hulpbehoevende kinderen in Indie is groot; groot moge dan ook in ieders harte het medelijden zijn met hunnen verlatenen toestand en dat medelijden tot prikkel strekken om het zaadje, nederig en bescheiden der menschenliefde toevertrouwd, tot eene stichting te doen gedijen, waarin talrijke tongen eenmaal God en haren natuurgenooten een opregten dank zullen toebrengen voor het goede, voor het voor hare toekomst zoo heilrijke, dat zij daar mogen genieten.

— Naar wij vernemen heeft er in het personeel ter bewaking van de civiele en militaire gevangenis te Weltevreden eene verandering plaats gehad, ten gevolge der pogingen, die de reeds meermalen door ons genoemde gevangene J. F. A....... zou hebben aangewend om te ontvlugten. Ook omtrent een anderen Europeesch gevangene schijnt men die verdenking gekoesterd te hebben; ten minste zijn alle zijne papieren in beslag genomen en is hij in een ander goed gesloten vertrek overgebragt, terwijl bij den Chinees Oei-Tamba, na zijne onlangs plaats gehad hebbende overbrenging uit bedoelde naar de stadsgevangenis, amfioen zou zijn gevonden, al hetgeen grootendeels aanleidigng zou gegeven hebben tot bovenvermelde verandering.

— Eenige dagen geleden was de Inlandsche vrouw genaamd Tempollong, oud 30 jaren, woonachtig op Noordwijk en bij een Chineschen waronghouder in dienst, bezig met het braden van visch in een tatjoe (braadpan) toen zij, onderhevig aan vallende ziekte, het ongeluk had in de heete olie te vallen, waardoor zij zulke hevige brandwonden in het aangezigt, op de borst en het bovenlijf verkreeg, dat zij, nu drie dagen geleden, in een schier hopeloozen toestand naar het stadsverband is overgebragt, nadat zij al den tijd te voren zonder geneeskunige hulp had gelegen en hare betrekkingen haar als het ware aan haar lot hadden overgelaten.

— Op den 14 dezer zijn met het schip *Rotterdam*, kapt. *P. Vis*, alhier ter reede aangekomen de ondervolgende officieren die op den 3den November ll. uit Harderwijk waren vertrokken:

De Kapitein *Stoelman*, van verlof terug.
De 1 Luit. *van der Smissen* met echtgenoot, idem.
» 2 » *Ruis* der Genie
» 2 » *Caspersz* »
» 2 » *van Kappe* »
» 2 » *Drossaers* der Inf.
} afkomstig van de Milit. academie te Breda.
De offic. van gez. 3 kl. *Gaymans* en
» » » » 3 » *Prins*
} van de kweeks. te Utrecht.

☞ Voor de belanghebbenden, deelen wij hieronder den Uitslag der, heden ochtend plaats gevonden hebbende, **Trekking der Bataviasche en Soerabayasche Schouwburg-Loterij** mede.

Nº. 788	*f* 40.000	Nº. 102	*f* 300
» 249	- 20.000	» 714	- 300
» 711	- 10.000	» 303	- 300
» 872	- 5.000	» 929	- 300
» 5	- 3 000	» 994	- 300
» 301	- 2 000	» 376	- 200
» 623	- 1.500	» 259	- 200
» 972	- 1,000	» 508	- 200
» 903	- 600	» 615	- 200
» 797	- 400	» 347	- 200
» 970	- 300	» 432	- 200
» 18	- 300	» 191	- 200
» 627	- 300	» 995	- 200
» 377	- 300	» 117	- 200
» 814	- 300	» 215	- 200
» 159	- 300	» 283	- 200
» 825	- 300	» 476	- 200
» 440	- 300	» 887	- 200
» 461	- 300	» 299	- 200
» 838	- 300	» 750	- 200
» 519	- 300	» 255	- 200
» 980	- 300	» 395	- 200
» 616	- 300	» 743	- 200
» 565	- 300	» 437	- 200
» 761	- 300	» 802	- 200
» 740	- 300	» 454	- 200
» 737	- 300	» 545	- 200
» 538	- 300	» 481	- 200
» 830	- 300	» 244	- 200
» 550	- 300	» 420	- 200

Nº. 291 1ste Premie *f* 2000. Nº. 474 2de Premie *f* 2000.

Tagal. In den nacht van den 22 Januarij jl. zijn in de dessa *Penakier*, regentschap *Pamalang*, afgebrand de woning en pendoppe van den Javaan *Tawie*, waarbij vier personen van zijn gezin eene prooi der vlammen zijn geworden. De brand zou zijn ontstaan door het vuur, dat men in den vooravond in de pendoppe had aangelegd om tabakbladeren te droogen.

Den 25 Januarij jl. begaven zich vier Inlanders van de dessa *Kadjenee*, distrikt *Mandiradja*, naar het bosch om bamboe te kappen, toen een van hen door eenen grooten tijger werd aangevallen en medegesleept; de overige drie gaven hiervan, na vruchtelooze poging om hunnen makker te redden, kennis aan het dessahoofd, dat daarop dadelijk met 53 dessabewoners te hulp snelde, waarbij een dier personen mede door den tijger werd aangerand en zwaar gewond, zonder dat het is mogen gelukken dat dier af te maken of meester te worden; het lijk van den door den tijger medegesleepten Inlander is niet terug gevonden.

Padang. Op den 10 Januarij jl. heeft men hier, ten 2 ure in den namiddag, eenen nog al hevigen schok van aardbeving gevoeld, welke echter geen schade heeft veroorzaakt, terwijl den 18 daaropvolgende weder eene ligte aardschudding werd waargenomen.

Bencoelen. De bevolking van *Lias* was door eene bende Passumahers verontrust, die de doessoen *Saroeng Boelan* geplunderd, twee mannen en eene vrouw gedood, twee gewond en vijf meisjes medegevoerd hebben.

Deze bende werd verondersteld dezelfde te zijn, die ook het landschap *Lebong* verontrust en aldaar de doessoen *Tapoes* zoude hebben afgeloopen; de Lebongers zouden zich goed verdedigd hebben, terwijl van wederzijde eenigen gedood en gewond zijn.

Lampongsche Districten. De weersgesteldheid heeft zich gedurende de maand Januarij jl. gekenmerkt door aanhoudende regens, dikwijls vergezeld van sterke winden uit het noordwesten en nu en dan van onweder.

Eenige dagen heerschte er eene hevige warmte en klom de thermometer tot 95 graden.

In de districten *Sepoetie* en *Toelongbawang* deed zich gebrek aan rijst gevoelen; men vermeende echter dat er geen gebrek aan voedsel zoude ontstaan, daar het tweede gewas in de ladangs reeds begon te rijpen.

Jav. Cor.

BELGIE.

De *Gazette van Mons* verhaalt de volgende anecdote:

Een koopman, in eene kleine naburige stad wonende, kreeg lust de Parijsche tentoonstelling te bezoeken. Geen kosten voor een pas willende maken, vertrok hij met dien van een zijner vrienden en kwam ongestoord in Frankrijks hoofdstad aan. Daar vermeende een agent van het bestuur iets onregelmatigs in dien pas te ontdekken, en verzocht den houder hem naar het bureau der prefectuur te volgen.

Onze man werd ondervraagd en hij bekende dat de pas, dien hij bij zich had, aan een zijner vrienden behoorde, doch dat hij zelf een koopman was, wonende te B... Men schreef aan het gemeentebestuur dier stad en dit antwoordde dadelijk, dat de heer ***, koopman te B..., vader eens huisgezins en Franschman van geboorte, werkelijk sedert eenige dagen met een pas van zijn vriend X... naar Parijs was vertrokken.

De woorden: »Franschman van geboorte" wekten de aandacht der Fransche overheid. Men deed onderzoek en bevond nu dat de man een vlugteling was der conscriptie in de laatste jaren van het vorige keizerrijk. Men hield hem dus in de gevangenis en er is sprake om hem naar de Krim te zenden.

— Men schrijft van Gheel, dat een waanzinnige dier kolonie, met name D..., op eene zeer droevige wijze om het leven is gekomen. Die ongelukkige had een bezoek zijner bloedverwanten gehad, en van dezen eenig geld gekregen. Na hun vertrek kocht hij tabak en lucifers, en besloot naar Brussel terug te keeren. Den ganschen dag van Maandag zwierf hij rond en kreeg van den landbouwer van Dijck, wonende in het gehucht van Grees, digt bij Herenthals, des avonds vergunning om den nacht in de schuur door te brengen. Naar alle waarschijnlijkheid hebbende willen rooken, stak hij bij toeval het stroo in brand en weldra lag de gansche schuur in assche. Zijn lijk, onder de puinhoopen uitgehaald, vertoonde niets menschelijks meer.

Het verlies van van Dijck wordt op 10,000 fr. geschat.

— In den nacht van den 12 November drongen eenige dieven in eene boerderij te Oostacker en stalen een varken uit den stal. Toen zij dat gedaan hadden, schreven zij met krijt op de staldeur, dat zij hoopten bij hun bezoek in het volgende jaar een vetter varken te zullen vinden.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 Nov. Onder de hoofdofficieren die bij het innemen van den Malakoff den dood vonden, verdient de kolonel Adam van het 27ste linie eene eervolle plaats. Hij was nog lijdende aan eene in den linkerschouder bekomen wond, toen zijn generaal hem den 7 September liet vragen, wat hij den volgenden dag doen zoude. »Het bevel over mijn regiment hernemen" antwoordde hij, en werkelijk liep hij den volgenden morgen storm, den degen in de hand en den linkerarm in een band dragende. Malakoff was genomen, toen hij door een kogel doodelijk werd getroffen. Hij was 43 jaren oud, telde 28 dienstjaren en 26 veldtogten. Hij had de belegeringen van Antwerpen, Constantine en Sebastopol bijgewoond.

— Eenige dagen geleden verscheen in eene gemeente in de omstreken van Lyon een jong paar voor den ambtenaar van den burgerlijken stand om te trouwen. De gebruikelijke formaliteiten waren volbragt en het plegtige *ja* van beide zijden uitgesproken, er bleef niets meer te doen dan te teekenen, toen een der bloedverwanten van den bruidegom ongelukkiglijk dit oogenblik uitkoos om hem te doen opmerken, dat de vader zijner aanstaande volhield in zijne weigering om zeker stuk grond af te staan, waarover reeds tusschen de beide familien levendige en lange woordenwisselingen hadden plaats gehad.

De bruidegom, vermeenende dat die moeijelijkheid reeds was opgelost, werd boos en wilde niet teekenen. De bruiloft verliet het stadhuis, zonderling gestemd en in de grootste verwarring.

Maar het aardigste der zaak is, dat de ouders der bruid beweren, dat zij goed en wel gehuwd is; ook zij deelt in dat gevoelen. De familie van den bruidegom daarentegen wendt voor, dat, dewijl hij niet heeft geteekend, hij bij gevolg vrij en er niets gedaan is. Reeds hebben de belanghebbende partijen twee regtsgeleerden geraadpleegd. De een geeft de bruid, de andere den bruidegom gelijk. Intusschen is, zegt de *Salut Public*, in afwachting der beslissing van hoogerhand, de bruiloftsmaaltijd uitgesteld, de muzijkanten zijn weggezonden en de echtgenooten, ieder van zijnen kant, te hunnent teruggekeerd.

— Een rijk, wegens zijne gierigheid bekend persoon te Lyon, heeft laatstelijk zijne vrouw voor den vrederegter doen roepen, om haar te dwingen zelve naar de markt te gaan, daar hij vermeent, dat hunne dienstmeid te veel uitgeeft. De vrouw, zich hierdoor in hare waardigheid gekrenkt achtende, heeft geantwoord, dat de markt de dienstmeid aanging, en dat zij liever over hare scheiding uitspraak zag. De man heeft haar bij het woord gevat en het voornemen daarop aan te dringen, zich grondende op hetgeen hij de verkwistingen zijner vrouw noemt.

DUITSCHLAND.

De stad Rastadt in het groothertogdom Baden is getuige geweest van het ten uitvoer leggen eens doodvonnis van een jong militair, wiens droevig einde, hoewel verdiend, op alle gemoederen een diepen indruk heeft gemaakt.

Sylvain Wessely was soldaat in een Oostenrijksch infanterie regiment, in garnizoen te Rastadt. Hoefsmid van beroep, zoo verdiende hij vrij veel geld onder de burgers en officieren, welke laatsten hem, uit hoofde van zijne naauwkeurigheid in dienst, werkijver en prijzenswaardig karacter, bijzonder genegen waren.

In de maand Mei ll., liet Wessely, die nooit een voet in een kroeg gezet had, zich naar *de Kroon* meeslepen. Hij werd getroffen door de schoonheid van eene der dienstmeiden, Louise Mankert, verliefde op haar en maakte haar zijn hof. Louisa was zijn landgenoote, beiden waren uit Hongarije afkomstig. Alle avonden ging hij haar zien en gaf haar geschenken. Eindelijk vroeg hij haar ten huwelijk en Louisa nam het, ofschoon schoorvoetende, aan. Van dat oogenblik werd zij zeer ongemakkelijk van humeur en vroeg Wessely achtereenvolgend verscheidene sommen geld. Hij gaf ze haar en stelde daarenboven haar naauwkeurig alles ter hand wat hij verdiende, onder voorwaarde, dat zij het bewaren zou tot hunne vereeniging.

In de eerste dagen der laatste maand meende Wessely eenige koelheid bij Louisa te bespeuren. Wel ontving zij onder groote dankbetuiging al zijne geschenken, doch scheen zijne blikken te ontwijken. Wessely ondervroeg haar naar de oorzaak dier verandering, doch geen voldoend antwoord krijgende, schreef hij naar Hongarije om inlichting en vernam toen, dat Louisa, voor haar vertrek uit haar vaderland, met een jong mensch, de zoon van een rijken pachter, verloofd was, geenszins het doel had om die partij te laten varen en alleen uit schandelijke vrekzucht hem met de hoop op een huwelijk met haar vleide.

Door die tijding verpletterd, begaf Wessely zich dadelijk naar Louisa, die hij in de keuken der kroeg vond. Hij zeide haar dat zijn vader hem van de militaire dienst had vrijgekocht en er op aandrong, dat hun huwelijk onmiddelijk werd gesloten. Louisa antwoordde niet. Eensklaps deed Wessely den naam van haar verloofde in Hongarije met schelle stem in hare ooren klinken. Op den koudsten en onverschilligsten toon bekende zij, dat zij hem om den tuin had geleid en nooit een huwelijk zou aangaan, dan met hem, wien zij, met toestemming harer ouders, haar woord gegeven had.

Door die huichelarij tot het uiterste gedreven, trok Wessely zijn bajonet en stak naar haar. Het wapen beleedigde even de huid van Louisa's borst. Zij gaf een gil; de kroeghoudster en eenige drinkers schoten toe, doch zonder zich aan hen te storen, vatte Wessely Louisa in zijn linkerarm, greep met zijn regterhand een keukenmes en stootte haar dat in de borst. Zij zeeg neer, hij liet zich met haar vallen, stond weder op en bedekte het lijk zijns slagtoffers met eenige matten.

Op dat oogenblik drongen eenige policie-agenten binnen en namen hem in hechtenis. Den volgenden dag belegde de kolonel van zijn regiment een krijgsraad, die eenstemmig Wessely veroordeelde om opgehangen te worden. Dat vonnis werd door den kolonel bevestigd. Koelbloedig en zonder een woord te spreken, hoorde Wessely deszelfs voorlezing aan. Hij weigerde gratie te verzoeken en zijne bedaardheid en vastberadenheid verlieten hem tot het laatste noodlottig oogenblik niet.

Te Rastadt en in de omstreken geen beul aanwezig zijnde, zoo werd besloten, dat Wessely zou worden doodgeschoten. Des morgens werd hij uit de gevangenis gehaald en onder een geleide van 400 man naar het glacis van het fort gebragt. Daar gekomen trok hij zelf zijn jas uit, wierp zijn policiemuts op den grond, bond zich een doek voor de oogen en knielde. Drie scherpschutters, die bij het laatste schijfschieten van het garnizoen de eerste prijzen gewonnen hadden, waren gekozen om hem het levenslicht uit te blazen. Alle aanwezige militairen, ten getale van 2500, knielden, volgens het gebruik in Duitschland en hieven een godsdienstig gezang aan, waaraan de veroordeelde deel nam. Gedurende dat gezang en op een gegeven teeken, gaven de scherpschutters vuur en door drie kogels getroffen, viel Wessely levenloos voorover ter aarde.

RUSLAND.

Warschau, 6 Nov. Sedert het begin van den laatsten veldtogt, is de telegrafische gemeenschap tusschen den chef van des keizers bijzonderen staf en den maarschalk Paskiewitch, nooit zoo veelvuldig geweest als thans. Op een dag worden er soms vijf of zes dépêches tusschen Nikolaïeff en Warschau gewisseld. De oude maarschalk wordt over iedere gewigtige beweging geraadpleegd en zijne raadgevingen worden met eene ongeloofelijken eerbied gevolgd. In werkelijkheid heeft hij niet opgehouden den opperbevelhebber van het leger in het Zuiden te zijn en er wordt geen maatregel van eenig gewigt genomen, zonder dat vooraf zijn gevoelen is ingewonnen of dat hij als het ware zijne toestemming heeft gegeven.

De gestrengheid, aan onze grenzen ontwikkeld wordende ten opzigte van het verbod van invoer van vreemde boeken en dagbladen is bekend, thans wordt zij tot het uiterste gedreven. Uit alle kisten en pakken worden nu de goederen in oude dagbladen gewikkeld uitgehaald, losgemaakt en dat omslagpapier verbrand, waarna de douanen eerst toestaan dat de koopwaren, zoo te Warschau als elders, hare bestemming volgen.

— De vier zoons van wijlen keizer Nikolaas vertegenwoordigen vrij wel het karacter hunner ooms, wier namen zij dragen. De tegenwoordige Czaar Alexander, zegt een correspondent van *le Pays*, aan wien wij deze bijzonderheden ontleenen, herinnert, zoo niet door zijn gelaat, ten minste door zijne zachte, aanvallige en meeslepende inborst, Alexander I. De groothertog Constantijn, dien de oud-Russische partij zoo gaarne den troon had zien beklimmen, is een man van een geweldig oploopend en koppig karacter. Behalve de lengte des ligchaams is hij geheel het portret van zijn oom Constantijn, oud-onderkoning van Polen, wiens wreedheid bekend is. De groot-admiraal is kort en gezet, met geen innemend gelaat; zijn gang is waggelend, zijn blik hard, zijne stem trillend. De beide andere groothertogen zijn zacht van karacter en herinneren keizer Nikolaas in zijne kindschheid.

Te midden dier vier mannen van verschillende inborst, welke zich in niets gelijken, staat de jonge keizerin, eene zachte, voortreffelijke vrouw, door iedereen bemind en geëerbiedigd. Onder eene schijnbare onverschilligheid verbergt zij een gevoelig, edelmoedig hart, eene ziel op de hoogte harer stelling en van het droevig erfdeel, haren echtgenoot vermaakt. Met een gezond verstand en buitengewoon vernuft begaafd. weet zij de beide partijen, die zich thans het gezag betwisten, in toom te houden. Beter dan de keizerin weduwe, die al hare eerzucht bepaalde bij de toegenegenheid van keizer Nikolaas, heeft zij op den keizer een invloed weten te verwerven, waaraan deze zich niet zoekt te onttrekken en zij verstaat de kunst om tusschen haar echtgenoot en zijne broeders, vooral den groothertog Constantijn, overeenstemming en eensgezindheid te bewaren.

St. Petersburg, 9 Nov. Iederen dag komt het openbaar gevoelen meer ten gunste van den vrede uit en toont zulks door handelingen, die niet oorlogsgezind kunnen genoemd worden. De rouw van bijna alle huisgezinnen, de bijna geheele ondergang des adels, uitgeput door de *vrijwillige* ligtingen der militie en de gelaste recruteringen, verdubbelen het misnoegen, dat op ieders gelaat te lezen staat en zich bijna iederen dag door soms wel te onvoorzigtige klagten zoekt te ontlasten.

Evenwel duldt de aanwezigheid van het vrouwelijk gedeelte van het keizerlijk hof te St. Petersburg, slechts met moeite die zwaarmoedige gezigten der bewoners onzer hoofdstad; ook heeft de adjudant generaal Galakhoff, grootmeester der policie, zich verpligt geacht den adel uit te noodigen, zijne salons voor het wintergetijde te openen en zijne abonnementen in de schouwburgen te hernemen.

Gemakkelijk laat het zich begrijpen, dat zulk eene uitnoodiging, gedaan met versmading der openbare droefheid en smart, de kwaadwilligheid der bojaren heeft moeten opwekken, die deze policiemaatregel als meer dan eene krenking hunner waardigheid beschouwen.

Niettemin hebben twee of drie prinselijke familien haar paleis geopend en zich naar de voorschriften van den heer Galakhoff gedragende, hare loges in de opera hernomen; alleen bleven eenige dier loges op den dag der opening van het tooneel ledig, en anderen waren opgevuld met de dienstboden der adelijke geabonneerden, dat een groot schandaal te weeg bragt en den heer Guédéonoff; directeur generaal der keizerlijke schouwburgen, niet weinig ergerde.

De prinses Tr.... was de eerste om aan de bevelen van den grootmeester der policie te gehoorzamen, door haar hotel van Fontanka voor haar gezelschap te openen. Men kwam des avonds ten 9 ure bij een. Het zwart, de gewone kleur der mannenkleeding, was ook deze maal de eenige en gelijkvormige kleur van het toilet der dames. De heer Eck.... bezette de piano. Herhaaldelijk lokte zijn levendig voorspel tot het zamenstellen van quadrilles uit, doch er werden geene dansers gevonden; men had het gezelschap voor eene vereeniging van huilers en huilsters kunnen aanzien. De heer Eck...., een bekwaam toonkunstenaar en man naar de wereld bij uitnemendheid, begreep dit beteekenisvolle stilzwijgen en deed op de piano het vermaarde *Requiem* van Mozart hooren.

Onmogelijk is het de gevoelens te schetsen, die toen deze vereeniging, als het ware bijeen gekomen om zich op hooger last te vermaken, en die hare erkentelijkheid aan den maestro te kennen gaf door in tranen uit te barsten, bezielden. Ten half 11 ure waren de salons der prinses ledig.

— Een onzer correspondenten van St. Petersburg, zegt *le Nord*, doet ons den volgenden brief van den keizer van Rusland aan den generaal prins Gortschakoff toekomen.

SIMPHEROPOL, 31 *Oct.* (12 *Nov.*)

Gedurende mijn verblijf in het leger van de Krim heb ik met een bijzonder genoegen opgemerkt, dat de soldaat zijn krachtig en te vreden voorkomen behouden heeft, in weerwil der ongehoorde werkzaamheid, waaraan hij zich gedurende het beleg van Sebastopol heeft moeten onderwerpen en dat de orde in alle zaken, waarop de goede zamenstelling eens legers rust, niet het minste heeft geleden. Deze voortreffelijke toestand van het leger getuigt van uwe bezorgdheid en onvermoeiden ijver, zonder welken het u onmogelijk zou geweest zijn dat doel te bereiken, — en dat op een oogenblik, dat al uwe werkzaamheid, al uwe gedachten zich moesten rigten op een magtigen, moedigen, geene opofferingen ontziende vijand, dien gij hadt te bestrijden. Met het oog op de ligging door de natuur aan Sebastopol geschonken, stap voor stap voor den vijand terug trekkende en met die inzigten bezield, welke een ondervindingrijk opperbevelhebber moeten leiden, hebt gij den vijand niets overgelaten dan puinhoopen, ten duurste door het vergoten bloed veroverd. Uwe troepen langs een tot toen onbekenden weg hebbende terug getrokken, zijt gij op nieuw gereed u met den vijand te meten en hem met dien moed te bestrijden, dien gij altijd bij het in het vuur brengen uwer regimenten hebt aan den dag gelegd. Ten volle regt latende wedervaren aan uwe uitstekende diensten, is het mij aangenaam, om u dit in persoon te kennen te hebben gegeven, u bij deze mijne opregte erkentelijkheid te hernieuwen. Ik verzoek u, prins! te vertrouwen op mijne onveranderlijke welwillendheid ten uwen opzigte.

Uw opregt toegenegen
ALEXANDER.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

Boekaankondiging.

Wij achten het niet ondoelmatig de aandacht onzer lezers te vestigen op een Werk, dat wel beschouwd kan worden als een der belangrijksten, die over en in Indië tot heden het licht hebben gezien.

Wij bedoelen de uitgave van de *Algemeene Atlas van Nederlandsch Indië*, zamengesteld door den heer *P. baron Melvill van Carnbée*.

Bij de steeds toenemende ontwikkeling, ontginning en kennis van onzen archipel, begon zich de behoefte aan zoodanig werk in groote mate te doen gevoelen. Van sommige gedeelten onzer O. I. bezittingen bestonden tot heden in het geheel geene of slechts zeer gebrekkige kaarten. Een ieder, bij het binnenlandsch bestuur werkzaam geweest, bezit de overtuiging, hoe die ontstentenis steeds aanleiding gaf tot moeijelijkheden en last in de administratie en onbetwistbaar waar is het, dat aan een ieder, bewoner dezer gewesten, hetzij ambtenaar, koopman, landbezitter dan wel particulier, eene meer volledige kennis van derzelver aardrijkskundige gesteldheid onontbeerlijk is.

En aan deze behoefte wordt thans door dit werk voldaan op eene wijze, zoo volledig en zoo voortreffelijk als men slechts kan verwachten.

De naam van den zamensteller is eene aanbeveling, een waarborg voor de naauwkeurigheid van dit werk. De heer *Melvill van Carnbée* heeft niet alleen in ons vaderland, maar ook door gansch Europa eene groote vermaardheid als uitmuntend aardrijkskundige verworven. Waar vreemde geleerden aardrijkskundige kaarten over den Indischen archipel wenschten zamen te stellen, namen zij bij voorkeur tot grondslag bestaande kaarten van den heer *Melvill van Carnbée*. Menige Engelsche en Fransche kaart prijkt met zijn naam als eerste ontwerper.

De *Atlas van Nederlandsch Indië* ziet dan ook onder het onmiddelijk toezigt en naar schetsen en teekeningen van dien heer het licht. De uitgave heeft bovendien plaats onder de bijzondere begunstiging van het Indisch Gouvernement. Alle bronnen, alle bestaande plannen staan den zamensteller open, alle inlichtingen worden hem van de plaatsen zelven, die hij in kaart brengt, naar verlangen gegeven. Op die wijze wordt iedere residentie afzonderlijk behandeld, terwijl sommigen, te uitvoerig voor een, op twee kaarten worden gebragt.

De beide eersten, namelijk die van de residentie Batavia en de Minahassa van Menado, hebben wij onder de oogen gehad en wij moeten zeggen, dat teekening en lithographie allerkeurigst zijn en kunnen wedijveren met de beste voortbrengselen van dien aard buiten's lands. Wil men zich een denkbeeld vormen van de uitvoerigheid, men ga slechts na, dat op de kaart der residentie Batavia ongeveer zeven honderd namen voorkomen van onderscheidene dessa's, kampongs, rivieren, wegen, enz., terwijl naar algemeen oordeel de aanduiding der ligging dier plaatsen allezins juist kan worden genoemd.

Ofschoon in een betrekkelijk klein bestek, zijn teekening, letter en teekens zoo keurig, dat het oog door het zoeken weinig vermoeid wordt.

Indien men nu bedenkt, dat met den tijd van iedere residentie eene dusdanige afteekening van gelijk formaat (en van de meesten bestaat die reeds in schets) in het licht zal worden gegeven, dan heeft men het uitzigt eenmaal een werk tot stand te zien brengen, dat voor alle volgende geslachten waarde zal behouden, terwijl reeds het tegenwoordige de schoonste vruchten er van zal plukken.

Ofschoon anders in het algemeen gestemd tegen het uitgeven in vervolg-afleveringen, moeten wij evenwel bekennen dit bezwaar omtrent de onderwerpelijke uitgave niet te deelen, daar het in ons oog toch uit den aard der zaak moet voortvloeijen.

Immers de onkosten aan deze uitgave verbonden, zijn boven anderen onbegrijpelijk veel; alleen de eerste afteekening der kaarten eischt eene aanzienlijke som en dit in aanmerking genomen, zoo is de prijs der uitgave evenredig zeer laag gesteld. Het is dus den uitgevers niet euvel te duiden, dat zij tusschentijds en achtereenvolgend die vele ongelden gedeeltelijk trachten te doen terugvloeijen. Daarenboven zou de aanschaffing van het werk in eens, om den dan te betalen prijs, velen bezwaarlijk vallen; nu men echter de bewustheid heeft, dat jaarlijks een tiental kaarten het licht zullen zien en aldus slechts eene kleine uitgaaf in dat tijdverloop vorderen, — nu kan niemand zich om de oorzaak der inteekening doen afschrikken. Het uitzigt bestaat nu ook, dat een ieder te spoediger in het bezit zal komen van de kaart der residentie of afdeeling, waarin hij voor den oogenblik het meeste belang heeft en waarop hij anders jaren lang had moeten wachten. Hier kan ook geenszins de vrees bestaan, dat het werk onvolledig zal blijven, waardoor de reeds uitgegeven gedeelten gemeenlijk alle waarde verliezen, want, veronderstellend, dat de uitgave niet zoo krachtig mogt doorgaan, als waarover thans alle uitzigten bestaan, — dan zal toch, bij de groote vorderingen, die ze reeds gemaakt heeft, iedere afzonderlijke kaart of reeks kaarten, eene onverminderde waarde blijven behouden, terwijl iedere kaart op zichzelve voortreffelijk voorziet in eene leegte, die deswege tot heden maar al te zeer was gevoeld.

Wij hopen hartelijk dat deze belangrijke uitgave, die Indië en onzen tijd, die ze in het leven riep, te gelijk tot eere zullen verstrekken, met gewenschten uitslag mag worden bekroond, en wij verheugen ons hieraan te mogen toevoegen, dat de inteekening, ofschoon naauw geopend, aanvankelijk zeer aan de verwachting voldoet. Wij hadden eene inteekeningslijst voor oogen, waarop schier al de voornaamste handelshuizen dezer stad voorkomen, terwijl een groot getal hooger en lager geplaatste ambtenaren eveneens de uitgave met hunne inteekening hebben vereerd.

Wij vertrouwen dan ook, dat de inteekening algemeen worden en alzoo getuigen zal van een algemeenen bijval. Wij wenschen zulks te meer, dewijl in dat geval de uitgevers het voornemen hebben, den inteekenaars in den vervolge voordeelen te verleenen, die de kosten des werks merkelijk zullen verligten en wel vergoeden de geldelijke opofferingen, waarmede zij, van den aanvang af, deze onderneming zullen hebben ondersteund.

Wij eindigen deze aankondiging met de mededeeling, dat de teekening der kaarten alhier en de lithographische bewerking in Nederland geschiedt, terwijl het vooruitzigt bestaat, dat de uitgevers *van Haren Noman & Kolff* te Batavia, nog in den loop van dit jaar, het eerste zes- of tiental kaarten zullen afleveren.

De Red.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Februarij 11	Nederlandsch	.	Diana	Willers	Amsterdam	29 Oct.	Soerabaya.
» 12	Engelsch	.	Courser	C. Day	Bombay	30 Dec.	China.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Febr. 13	Nederlandsch	bark	Elisabeth	Veenstra	Hobart Town.	29 Dec.	G. Suermondt en co.
» —	Engelsch	brik	Vivid	Williams	Swan Rivier	6 Jan.	McEwen en co.
» 14	Nederlandsch	schip	Rotterdam	P. Vis.	Rotterdam	11 Nov.	Reynst, en Vinju.
» —	»	»	Fop Smit	Swart	Adelaide	17 Jan.	B. Kopersmit en co.
» —	Engelsch	bark	Ocean Wave	Luckie	Sydney		Hunter, Houghton en co.
» 15	Nederlandsch	»	Banka	Crap Hellingman	Bombay		G. Suermondt en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Februarij 14	Zweedsch	brik	Sydpolen.	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya.
» 15	Z. M.	stooms.	Suriname.	luit. t/z. 2 k. de Vriese	Timor.
» —	Nederlandsch	bark	Derkina Titia	W. B van Zyp.	Samarang en Soerabaya.
» —	»	»	Eensgezindheid	J. Portengen	Soerabaya.
» —	Zweedsch	»	Amalia Maria	Sweerdsen.	Zweden.
» —	Nederl.Indisch	stooms.	Makassar	F. H. Schmidt.	Soerabaya.
» 16	Nederlandsch	schip	Princes Marianne	F. Rietmeyer.	Indramayoe.
» —	»	bark	Zeenimph	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam via Soerabaya.
» —	Hamb.	»	Wilhelmina Maria.	M F. Gerntscher.	Zweden via Soerabaya.
» —	Fransch.	schip	Bayadère	H. Gaignouse	China.
» —	Nederl.Indisch	bark	Kim Tiantay.	Goey Potjoan.	Palembang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
»	bark	Amerika *	Zeeman	Amsterdam	»
»	bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»	»	Burgemeester van Reenen.	v. d. Meer v. Kuffeler.	Ned. via Sam. en Soer.	»
»	bark	Equator	J. G. Appel	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Herman *	van Velthoven.		Dummler en co.
»	»	Elisabeth	W. C. Veenstra.	Soerabaya.	G. Suermondt en co.
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	»
»	bark	Hoop van Capella	Bok	Samarang en Soerabaya	»
»	schip	Admiraal Jan Evertsen *.	N. Kuyper.	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	bark	Twee Jeannes *	Noordziek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon.	»
»	bark	Maria Anna *.	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Tweeling Zusters *	Carst.	Soerabaya	Adam en co.
»	schip	Maria Elisabeth.	Jonker		de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Sara Lydia *	B van der Tak		Reynst en Vinju.
»	schip	Rotterdam	P. Vis.		»
»	bark	Corn. Wern. Eduard *	Kleinhouwer	Soerabaya en Nederland	B. Kopersmit en co.
Nederl.Indisch	»	Ouderkerk a/d Amstel *	D H Kramer.		»
»	»	Fathool Hair *.	Said Juffrie.	Cheribon	B. J. Jacobs.
»	»	Salim.	Sech Drahim	Samarang.	»
»	»	Segaffy. *	Sech Drahim.	Sam', Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
»	»	Aderaak *	Hadjie Mohamad	§	»
»	brak	Jenoer *	Said Alie.	Samarang en Soer.	»
»	»	So-ootban *	Sech Banseer	Soerabaya.	»
Deensch	schip	Wodan.	M. Matthiessen	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburgsch	bark	Malvina Vidal *.	C Jachtman	Nederland	»
»	»	Maria Christina *	Voss	Hamburg	Tolken Voget en co.
Zweedsch	»	Eclipse *	Brandt	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Atalante *.	Sohlberg.	Zweden	»
»	brik	Edla *.	O. Hamarstrom	Zweden	Metzendorff Wilmans en co.
Engelsch	»	Richard Thornton *.	Dallas.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»	schoen.	Clipper *	Marsten	Singapore.	McEwen en co.
»	brik	Vivid.	Williams.		»
»	bark	Ocean Wave.	Luckie.	Sydney	Hunter, Houghton en co.
»	»	Minerva *.	Deas	Soerabaya.	»
»	schip	Progressive Age *	A Holms	China	Paine Stricker en co.
Amerikaansch.	bark	Cossack	Banard.		»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 5	Ned.	bark Hendrina.	C. M. Pompe.	Nederland.
» —	»	» Alblasserdam.	P. G Pott.	»
» 8	Eng.	schooner Tamar.	A. Ellis.	Australie.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Hendrika	L. G. Verbeek	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Anna Christina	J. C. Joan	»	B. J. van Eck en co.
»	»	Elisabeth	H. F. Klok	»	van Leeuwen en co.
»	»	Souburg	H. Evers	»	»
»	»	Johanna Geertruide.	A. Flens	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl.Indisch	bark	Atiat Ulmaulah	Goestie Tassim	Banjermassing	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 4	N. I.	brik Tartar.	Tan Enghok.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Cheribon.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 7	Ned.	bark Elisabeth en Jacoba.	Lucas	Nederland.

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 2	Ned.	schooner Henriette Cornelia Hartmans.		Batavia.

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 1	Ned.	bark Commercie Compagnie	Horn.	Middelburg.

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 4	Ned.	schip Provincie Drenthe.	Beckering.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 29	Ned.	schip Lucia Maria.	Padineau.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Febr. 1	Ned.	bark Banka.	Schuit	Molukkos.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Febr. 5	Ned.	brik Heilig Willebrordus.	de Boer.	Batavia

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 15	Ned.	schip Orion.	Borghorst.	Pasoeroean.
» —	»	Admiraal van Heemskerk.	Koning.	»
» —	»	schip Zorgvliet	Groote.	»
» —	»	» Jeannette en Cornelia	Veldman	»
» 18	»	schip A. R Falck	Duyvenbooden.	Soerabaya.
» 19	»	schoener Venus.	Kerto.	Bal. Badong
» 20	Fr.	schip Aldhonse Cezard.	le Bozee.	Samarang.
» 21	Ned.	schip Oud Alblas	Kruymel	Probolingo.
» 24	Eng.	brik Sea Belle	Fose.	Port Philip.
» —	Ned.	schip Antoinette.	de Winter.	Manilla.
» —	»	» Loopuyt	Baumeester.	Soerabaya.
» —	Deen.	» Soendburg	Jorgensen	New-Castle.
» 25	Z. M.	korvet van Speyk. k. lt t/z.	C. dit Dubikart.	Soerabaya.
» 26	Ned.	schip Schelde	van Reede.	»
» 28	»	schip Maria Adriana.	van der Held	»
» 29	»	schip Hector.	Schoon.	Sumenap.
» 30	»	schip Castor.	Esink.	Soebaraya.
» —	»	» den Elshout.	Bonjer	»
» —	»	Jan Pieterszoon Koen.	Verloop.	Pasoeroean.
» 31	»	schip Charlotte	Sobels	Tjilatjap.
» —	»	» William Eggert.	Faber.	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Banjoewangie.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 12	Ned.	schip Peking.	Croese.	Amsterdam.
» —	»	» Ottolina	Prange.	Rotterdam.
» —	»	» Noordster.	Luteyn.	Middelburg.
» —	»	brik Karel August.	Gerrebrands.	Nederland.
» 14	»	schip Minerva	van Boven.	Dordrecht.
» 16	»	schip Orion.	Borghorst.	Amsterdam.
» —	»	» Adm van Heemskerk	Koning.	»
» —	»	» Zorgvliet.	Groote.	Nederland.
» 18	»	schip de Zwyger	Hoogland	Dordrecht
» —	»	» Jeannette en Cornelia	Veldman	Amsterdam.
» 20	»	schip A R. Falck.	v. Duyvenbooden	Soerabaya.
» —	»	schoener Venus.	Kerto	Soerabaya
» 22	Fr.	schip Alphonse Cezard	le Bozee.	H. de Grace.
» 26	Eng.	brik Sea Belle.	Fose.	Soerabaya.
» —	Ned.	schip Loopuyt.	Baumeester.	Amsterdam.
» 27	»	schip Schelde	van Reede.	Rotterdam.
» —	Z. M.	korvet van Speyk. k. lt. t/z.	C. d. Dubikart	Nederland.
» 29	Ned.	schip Maria Adriana.	van der Held.	Dordrecht.
» 30	»	schip Hector.	Schoon.	Tjilatjap
» 31	»	schip Oud Alblas.	Kruymel.	Nederland.
» —	Deen.	» Soendborg.	Jorgensen	Hongkong.

Berigt aan Zeevarenden.

De Commissie tot verbeteringen der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat dezer dagen het berigt is ontvangen van de ontdekking van een rif, ten Z. van straat *Gasper*, door den arabier *Abdulla bin Mohamad* Bahewares, Gezagvoerder van de Nederlandsch Indische bark *Naim Balqair.*

Den 10den Julij 1855 namelijk, toen men zich aan boord van genoemden bodem bevond, in de peilingen:

Ondiepwater-Eiland . . . . N. O. 1/2 N. en
Zand Eiland . . . . O. N. O. 1/4 O.
ontwaarde men branding in het Z. O. 3/4 Z., op nagenoeg 3/4 of 1 mijl afstand.

Dit schijnt alzoo de droogte te zijn, welke gezegd wordt in 1819 van het schip *Deneira* in de rigting van Z. Z. W. van het Ondiepwater eiland gezien te zijn, doch omtrent het bestaan waarvan men tot dusver in onzekerheid verkeert.

De Schout-bij-Nacht President der Commissie voornoemd,
J. F. D. BOURICIUS.

Batavia
den 13den Februarij 1856.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

Met het Ned. schip *Rotterdam:* de heeren *Goden* — *echtgenoot* en *zuster.* — *van der Smisseu* en *echtgenoot.* — *Stoelman.* — *Kolff.* — *Hagedoren.* — *Swaving* — *Prins* — *Drossaers* — *Casperss.* — *Rays.* — *van Kappen.* — *Gaymans* — *Kleykamp.* — *echtgenoot* en 2 *kinderen.* — mevr. *Cressonnier.* — mejufvrouw *van Beggele.* — 2 jonge heeren *Dutriena.*

Met het Ned schip *Fop Smit:* de heeren *Wright* — *Gerrike.* — *Bergeest* en *echtgenoot.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

Met het N. I. stooms *Padang:* de heeren *Mr. J. W. S Baumhauer* en *echtgenoot.* — *J. C Asman.* — majoor *van Houten.* — majoor *Schukking* — *echtgenoot* en *kind* — officiërs van gez 1 k. *P Piller* en *P. J: Feldkamp.* — 1 luit. *Diepenbroek.* — betaalmeester *Imminck.* — Z M troepen.

Met het N I. stooms. *Macasser:* de heeren *J. D. van Beverden.* — *A. F. Dezentje.* — *J. M. Tissot.* — *J. C. Lavolette.* — *van der Schalk.* — *J. P: Persyn.* — kapitein *Prager.* — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Lampongsche Districten.

De uitvoer gedurende de maand Januarij jl. bestond uit;

f 1680 zilvergeld, *f* 290 recepissen, 504 picols gom-elastiek, 329 picols harst, $773\frac{1}{2}$ picol zwarte peper, 5 picols koffij, 79 picols boomwol (kapas), 210 picols boombast, 365 bossen bindrotting, 1040 stuks klappers.

En de invoer uit:

6 koijangs zout, 3 picols olie, 354 picols rijst, $2\frac{1}{2}$ picols suiker, 101 stuks geiten, $26\frac{1}{2}$ picol kapok, 4 dozijn kippen, 5400 stuks atappen, 5900 stuks eijeren, $8\frac{1}{2}$ picol gambier, 587 zilvergeld, *f* 2270 kopergeld.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 9 tot en met den 13 Feb., 1856.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Sara Lijdia*, gez. v. d. Tak. agt. Reijnst en Vinju.

1500 keld. genever. 60 vs. boter. 64 kn. glas. 63/1 leggers. *Agenten.*
10 vs. zilv. munt. *N. H. M.*
1 telegraaf. *Gouvernement.*
30 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
6 pakk. manufacturen. *Moormann en co.*
3 ks. eau de cologne. *v. d. Biesen en Zoon.*
2 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
2 vs. boter. *Suermondt en co.*
3 kn. naalden. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 ks. koopmanschappen. 2 bn. laken. *Pandel en Stiehaus.*
1 ks. muzijk instrumenten. *Louran en v. Walcheren.*
4 ks. manufact. 1 do. eau de cologne. 1 do. zijdenwaren. 15 do. provisien. 1 do. bitter. 2 do. likeuren. 2 do. meubelen. 1 do. militaire ornementen. 1 do. schulpen. 7 coll. ijzerwerk. *Harmsen.*
1 kt. manufacturen. *Order.*

Van Padang en Bencoelen. per ned. ind. stoomb. *Macasser,* gez. Schmidt. agt. Kopersmit en co.

1 kt. manufact. $1^{10}/_{100}$ pic. foelie. 400 do. koffij. *Tjie Oekie.*
400 pic. koffij. 457 do. rijst. *Tjia Kiekbie.*
400 pic. rijst. *Haager en Schuurman.*
1595 pic. koffij. $5^{90}/_{100}$ was. *Lim Hoa.*
600 pic. koffij. *Metzendorff Wilmans en co.*
$80^{50}/_{100}$ pic. tabak. 5 do. oliph. beenderen. $1^{00}/_{100}$ do. oliph. standen. 110 pic. zw. peper. 11 do. gutta percha. $1^{20}/_{100}$ do. was. 35 do. dammer. *Oeij Soetjeeng.*
$323^{25}/_{100}$ pic. zw. peper. 41 do. tabak. 44 do. dammer. 2 do. gutta percha. $1^{25}/_{100}$ do. gomelastiek. *Abd. Kasem.*
150 pic. zw. peper. *Saleh.*
100 pic. zw. peper. *Hunter Houghton en co.*
$73^{65}/_{100}$ pic. zw. peper. *Gouw Kiankian.*
$1^{00}/_{100}$ pic. foelie. 50 planken. 1 kt. diversen. *Tjia Tjenggien.*
1 ks. recepissen. 2 do. kleedingstukken. *Gouvernement.*
1 kt. diversen. *Said Hindoean.*
1 paard. *Said aloewie Satrie.*
1 paard. *Rensing.*
1 kt. lijnwaden. *Order.*

Van de Lampongs per prauw Tjemplong gez. Djoelma.

22 pic. dammer. 21 do. zw. peper. *f* 200.— zilv. specie. *Gezagv.*

Van Tjelintjieng per prauw Papan gez. Alie.

200 pic. rijst. *Poa Sian.*

Van Liverpool per ned. schip *Tweelingzusters,* gez. Carst. agt. Adam en co.

50 tonn. steenkolen. 1 rijtuig. 6 ks. zadelwerk. 27 coll. glaswerk. 29 do. ijzerwerk. 80 kn. wijn. 29 coll. manufact. *Agenten.*
49 coll. manufacturen. *Burt Myrtle en co.*
132 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
4 coll. manufacturen. 9 do. ijzerwerk. 15 do. bladkoper. 6 do. geel metaal. 2 do. spijkers. *Bahre en Kinder.*
21 coll. manufact. 5006 stav. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
7 vn. glaswerk. 20 bn. garens 16 ks. manufacturen. *Moormann en co.*
18 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
26 » » *Pitcairn Syme en co.*
30 » » *Morgan Melbourn en co.*
34 » » 2 coll. ijzerwerk. *Anderson Tolsen en co.*
2 » » 1 » bronswerk. 3000 kn. zeep. *Gumprich en Straus.*
3 coll. kleeding. *Maclaine Watson en co.*
19 kn. manufact. 3 vn. ijzerwerk. 9 coll. glas en ijzerwerk.

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

372 ps. buffelhuiden. 2 kn. woll. goederen. 4 do. passementen. 2 do. knoopen. 6 do. kat. goederen. 20/m. java sigaren. 24 ps. kop. gongs. 3 ks. zeilgaren en touwwerk. 1 do. fluweel. 1 do. schoenen. 1 do. veeren en assen. 1 do. visch. 1 pakje. 6 kn. shirtings. 3 led. koffers. 12 zakk. aluin. 300 do. katjang. $8^{1}/_{2}$ pic. tangzie-olie. 1000 ps. koehuiden. 1 kt. passementen. 3 kt. chitsen. 12 pakk. java garen. 25/m ps. sigaren. 10 tromm. beschuit. 4 ks. gedr. katoen. 14 kn. div. koopmanschapp. 1000 ps. koehuiden. 14 ps. rottingstoelen. 1 tromm. beschuit. 4 bn. manufact. 1 kt. monsters. *Order.*
18 coll. gouv. goederen. $7^{1}/_{2}$ stav. ijzer. *Gouvernement.*

Lading voor Singapore.

500 pic. jap. koper. 700 pic. rijst.

Van Rotterdam per ned. schip *Ouderkerk aan den Amstel*, gez. Kramer. agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. 165 fusten genever. *N. H. M.*
475492 ℔ steenkolen. *Cores de Vries.*
$40/_1$ legg. arak. 3 ks. spiegels en schilderijen. 3 ks. eau de cologne. *Agenten.*
26 ks. en 6 vn. koopmanschapp. *Gumprich en Straus.*
3 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
5 ks. papier. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. piano. *Landberg en co.*
100 vs. boter. 2 kn. diversen. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Herman*, gez. Velthoven. agt. Dummler en co.

30 bn. katoen. 2 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
3 ks. zeep. 4 do. manufact. 1 vat bier. 6 ks. parapluien. 7 do. ijzer staalwerk. 1 do. wasdoek. 1 do. knoopen. 1 do. pendules. *Gumprich en Straus.*
86 vn. wijn. 10 ks. manufact. *Suermondt en co.*
10 ks. manufact. 50 tobb. staal. 4517 stav. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. zadels. *v. d. Beek.*
2 ks. toilesmétalique. *Chaulan en co.*
101 ks. wijn. *Louran en v. Walcheren.*
10 vn. ijzerwerk. 1 kt. groetens. *Agenten.*
150 keld. genever. 2 bn. dekens. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 kt. kramerijen. *Dumcomun en co.*
10 ks. aardewerk. *Francken*
2 ks. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
2 ks. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
50 kn. wijn. *Order.*

Lading voor Samarang.

26 ks. aardewerk. 150 vn. bier. 200 vs. boter. 123 kn. wijn. 25 do. manufact. *van Maanen en co.*
75 kn. wijn. *Order.*
2 kn. hoeden. *Dorrepaal en co.*
1 kistje. *Jacob.*
1 pakje. *v. Affelen.*

Lading voor Soerabaya.

200 keld. genever. *Order.*
3 ks. koopmanschapp. 17 do. kramerijen. *van Oven.*
1 kt. passementen. *Duijshart.*
2 vn. ijzerwerk. 15 do. rolpens. 8 kn. banket. 2 do. papier. 1 do. eau de cologne. 1 do. manufact. *Ruyl Cramer en co.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Kaijmant

180 pic. rijst. *Teng Pie.*

Van Tjelintjieng per paaauw Papan gez. Nataus Jamin.

200 pic. rijst. *Assam.*

Van Rotterdam per ned. schip *Cornelis Wernard Eduard*, gez. Klein. agt. Kopersmit en co.

10 vs. zilv. munt. 99940 ℔ gietijzer. 302 coll. gouv. goederen. 249 kn. manufact. *N. H. M.*
51 kn. diversen. *Gouvernement.*
104 vs. boter. $60/_1$ legg. arak. *Agenten.*
6 ks. meubelen. *de Fiennes.*
7 ks. koopmanschappen. *Gumprich en Straus.*
2 ks. koopmanschappen. *Suermondt en co.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Kiroen.

240 zakk. rijst. ....

Van Rotterdam per ned. schip *Hoop van Capelle*, gez. Bok. agt. Suermondt en co.

1 kt. boeken. *Lange en co.*
500 keld. genever. *Moormann en co.*
2 kn. vijlen. *Metzendorff Wilmans en co.*
48 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
113 bn. garen. 61 ks. aardewerk. 25 bn. drillings. 206 kn. manufact. 10 vs. zilv. munt. 1189 stav. en 8 boss. ijzer. 20 kn. katoen. 13 bn. woll. dekens. 140 vn. boter. 97 pakk. koffij-zakken. 47746 ℔ gietijzer. 110 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
50 hammen. 4 ks. suikergoed. 2 md. koek. 2 kn. likeur. 3 do. wijn. 100 vs. boter. *Order.*

Lading voor Samarang.

18 kn. koopmanschapp. 4 do. manufact. 1 pak boeken. 1 kt. inh. 1 piano. 10 ks. wijn. 2 do. manufact. 1 do. modewaren. 11 coll. provisien. 200 keld. genever. 1 kt. koopmanschappen. 4 do. diversen.

Lading voor Soerabaya.

100 vs. boter. 4 kn. glaswerk. 1 kt. boeken.

Van Liverpool per Eng. schip *Minerva*, gez. R. Deas. agt. Hunter Houghton en co.

292 coll. manufact. 2354 stukk. ijzer. 45 md. aardewerk. 10 coll. ijzerwerk. 70 tonn. kolen. *Agenten.*
61 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
8 coll. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
5 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
30 coll. manufact. 5 vn. glaswerk. 8 coll. ijzerwerk. *Morgan Melbourn en co.*
22 coll. manufacturen. *Burt Mijrtle en co.*
18 coll. manufacturen. *Adam en co.*
1 kt. papier. *Wilson.*
169 coll. machinerien. 1000 klinkers. 10 coll manufact. *Maclaine Watson en co.*
10/m. klinkers. *Cores de Vries.*
10 ks. manufacturen. *Moormann en co.*
16 coll. manufacturen. *Gumprich en Straus.*
9 coll. ijzerwerk. 7 coll. manufacturen. *Bahre en Kinder.*

Lading voor Soerabaya.

6 vn. en 5 kn. koopmanschappen. *Kingdom.*
7 kn. manufacturen. *Order.*

UITVOER.

Naar Rembang Soerabaya Ambon en Banda per ned. ind. schip *Fulkus So-oot*, gez. Sech Ismail bin Mohamad Almania.

voor Rembang.

1796 ps. div. ijzerwerken. *de Weerdt Ruyl en co.*

voor Soerabaya.

14550 ps. vloersteenen. *Said Mohamad Aijdiet.*
6700 ps. vloersteenen. *Sech said Naoem.*

voor Banda

$855/_2$ leggers. 500 boss. hoepel ijzer. 1 trommel.

voor Ambon.

16 coll. gouv. goederen.

voor Banda.

1200 boss. hoepel ijzer. 250 ps. amen. $400^1/_2$ do. do.

voor Soerabaya.

5 kn. inh. glas. 20 do. gouv. goederen. voor Menado. *Gouvernement.*
1 rijtuig. voor Rembang. *de Weerdt Ruyl en co.*

voor Soerabaya.

35 vn. genever. 25 do. azijn. 22 do. meel. 143 do. boter. 111 do. gez. vleesch. 36 do. spek. 5000 ℔ boonen. *Gouvernement.*
45 md. min. water. 26 ks. slaolie. *Gumprich en Straus.*
2 ks. chin. zijde. 2 do. spiegels. 1 do. brillen. 45 roll. chin. zijde. *Tjie Kiekbie.*
14 kn. zilv. munt. *Gouvernement.*
12 olijphanstanden. *Sech Mohamad Aijdiet.*

Naar Samarang per praauw Pantjalan gez. Troenodiwongso.

ƒ1000.— rec. 600 ps. zilv. sp. matten. *Gezagv.*

Naar Mandar per praauw Djodie Pakoe gez. Nakoda Hamaen.

5 bn. twist. 2 kn. shertings. 6 bn. ongebl. katoen. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
1 bn. garen. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
2 kt. garen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
$118^1/_2$ corg. tan. bat. doeken. 10 bundels eur. wit garen. 35 do. do. rood garen. 9 ps. eur. wit katoen. 5 do. do. chitzen. 1 pic. suiker. *Lim Hoa.*
ƒ2200.— zilv. munt. *Gezagv.*

Naar Mandar per praauw Djoeloeng Djoeloeng gez. Nakoda Made.

4 bn. kat. garen. 1 kt. a. r. katoen. 4 do. gebl. katoen. 6 bn. kat. garen. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
1 bl. rood garen. 1 kt. a. r. katoen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
$67^3/_{20}$ corg. tan. bat. doeken. 20 ps. 5/4 ongebl. katoen. 4 ps. eur. sarongs. 25 do. kapmessen en bijlen. 11 doz. eur. borden. 18 bundels. eur. kat. garen. 6 stukk. eur. wit katoen. 14 doz. eur. speelkaarten. 2 blikk. trommels. 14 pakk. eur. rood katoen. 21 pakk. dur. naaigaren. 3 ps. eur. chitzen. *Lim Hoa.*
650.— zilv. munt. *Gezagv.*

Naar de Lampongs per praauw Lantja gez. Intje Bakar.

4 pakjes valsch gouddraad. 500 ps. kammen. 1 pakje zijden garen. 10 ps. zw. katoen. 1 pic. gambier. 45 doz. spiegeltjes. 22 doz. messen. 14 pakjes kat. naaigaren. 3doz. ijzeren vijlen. 2 blikk. naalden. 10 do. scharen. 2 ps. ongebl. katoen. *Lim Tjatj.*
2 corg. sarongs. 60 pic. rijst. 260 ps. sp. matten. 7 ps. batv. bat. sarongs. 25 ps. eur. ongebl. katoen. 5 ps. batv. bat. doeken. *Gezagvoerder.*

Naar Mandar per praauw Djoeloeng Djoeloeng gez. Oewa Soema.

130 pakjes rood naaigaren. 21 do. wit garen. 30 ps. ongebl. katoen. 17 do. mousselines. 15 pakjes naaigaren. 3 corg. kat. doeken. 59 corg. batv. bat. doeken. *Oewa Soema.*
8 bn. kat. naaigaren. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*
6 baal garen. uit entrep. *Martin Dyce en co,*
1 kt. a. r. katoen. 1 do. chitzen. uit entrep. *Burt Mijrtle en co.*
9 bn. garens. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
6 ks. ongebl. katoen. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
2 ks. wit katoen. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Eljezer*, gez. Said abd. bin Salim bin Aboebakar.

2 ps. machinerien. 1 kt. gedr. mousselines. *Pitcairn Syme en co.*
200 ks. thee. *Adam en co.*
374 ks. thee. *Nio Banghie.*
1 kt. beschuit. *Abeelen Dennison en co.*
67 ks. naaigaren. (12 ks. cambrics. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 kt. poeder. *Gumprich en Straus.*
19550 ps. dakpannen. 75 pic. benzoin. *Tan Sengfor.*
400 pakjes zeep. 8 ks. madapollams. *Gouw Kianhian.*
9 ks. papier en boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. wagen kleeden. *Zakara en Audineau.*
300 ks. thee. 31 pakk. papier. *Nio Banghie.*
6 ks. ruwe zijde. *Said aloewie Satrie.*
1 kt. slendangs. *Sech awab Jawas.*
20 doz. schrappers. 13 coll. gedr. katoen. 4 ks. wit katoen. 15 do. kat. naaigaren. 1 bl. everlasting. *Anderson Tolson en co.*
1 vat mest. *O. J. M. v. Adm. en L.*
189 ps. goudgeld. *Said aloewie Satrie.*
33 ks. manufacturen. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
1 vat boslemmermessen. 5 ps. kapmessen. *Aan boord gebleven lad. van Sambas.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Prins Maurits*, gez. Bart. agt. Kopersmit en co.

71 pic. rotting. 1000 pic. rijst. *Agenten.*
350 pic. rijst. *Suermondt en co.*
$2156^{40}/_{100}$ pic. suiker. 1400 do. koffij. *N. H. M.*
80 pic. tamarinde. *Tolken Voget en co.*
124 pic. cassia. $^1/_2$ do. foelie. $3^1/_2$ do. notenmuscaat. *Anderson Tolson en co.*
170 pic. cassia. 26 do. gutta percha. 36 do. benzoin. 165 ps. buffelhuiden. *Paine Stricker en co.*

Naar de Lampongs. per praauw Pantjallang gez. Intje Mamad.

20 ps. eur. ongebl. katoen. 1 do. do. wit katoen. 1 riem holl. papier. 4 doz. eur. spiegeltjes. 6 pak eur. naaigaren. 4 doz. eur. doeken. 2 ps. eur. chitzen. 8 doz. eur. tafelmessen. 1 kt. eur. zeep. 1 corg. batv. bat. slendangs. 7 ps. batv. zw. katoen. 2 corg. batv. bat. doeken. $2/_{100}$ pic. koperwerk. 4 doz. eur. kommen. 4 do. do. borden. ƒ2500.— zilv. specie. *Gezagv.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Tambie.

104 kn. thee. 1 do. lampen en stolpen. 2 do. madera wijn. 5 ps. hammen. 2 md. bier. 1 do. theekommetjes. 1 do. chin. muilen. 4 vs. spijkers. 3 vn. en 17 kn. meel. 2 klokken. 25 pic. bladkoper. 2 ks. katoen. 4 do. sarongs. 2 do. woll. dekens. 1 do. wit linnen. 1 bl. garen. 2 ks. div. kramerijen. 1 do. penceelen. *Oeij Pikhoat.*

Naar Nederland via Tagal per ned. schip *Henriette Cornelia*, gez. Hartmans. agt. Haager en Schuurman.

Lading bestemd voor Nederland.

300 pic. tin. 500 do. koffij. 50 do. verfhout. *N. H. M.*
28 ks. koperduiten. 2 verzegelde kisten. *Gouvernement.*

Lading bestemd voor Tagal.

12 kn. zilv. munt. 1 kt. instrumenten. 2 pakk. do. 1 kt. inh. vlaggen. *Gouvernement.*
7 coll. div. provisien. *Agenten.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Atiat Ulbarie*, gez. Sech Oemar bin Mutteruff Leaman.

200 pic. zink. *Busing Schröder en co.*
1 kt. bitter. 76 ks. roode wijn. *Vaupel en co.*
10 ks. glaswerk. (1 kt. tjindees. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. en 1 pak batv. bat. slendangs. 2 corg. do. do. doeken. 20 pakjes kop. knoopen. 1 pak batv. bat. slendangs. 7 ps. do. do. doeken. *Oewa Kitjie.*
1 wagen. 150 vs. boter. 5 oxh. wijn. *v. Leeuwen en co.*
11 bladen koper. *v. Ommeren Rueb en co.*
7 kn. en 30 vs. verfwaren. 23 bn. molton dekens. 18 do. drills. 4 ks. sarongs. 10 do. kains. (24 vn. zw. teer. uit entrep.) 2 ks. spiegels. 24 stoelen. 1 kt. schilderijen. 1 stoel. 3 rijtuigen en toebeh. 1 gebr. lessenaar. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 wagen. *G. Suermondt en co.*
1 kt. parfumerien. 2 do. provisien. *Hunter Houghton en co.*
25 keld. lijnolie. 20 vs. kop. spijkers. 2 kn. terpentijn. 10 vs. cromaat. geel. 5 vs. geeloker. 3 kn. verf. *Plump en co.*
1 wagen. *v. Ommeren Rueb en co.*
8300 ps. vloersteenen. *Sech said Naoem.*
$670^{12}/_{100}$ pic. ijzer. *Busing Schröder en co.*
214 zakk. tarwe. 40 ks. amandelen. *Joh. Arathoon.*
7200 ps. zilv. sp. matten. *Said aloewie Satrie.*
15 ps. arab boeken. 1 corg. woll. dekens. *Sech Mohamad Bafadel.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. Wentholt. agt. John Pryce en co.

6 ramen vilt. *Morgan Melbourn en co.*
1 kt. gev. katoen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
8 ks. katoenen. 8 do. gedr. katoenen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
3000 ps. vloersteenen. *D. N. Buijs en co.*
5 vn. madera. $^2/_4$ do. do. *Maclaine Watson en co.*
11 kn. spiegels. 7 do. glaswerk. *Bahre en Kinder.*
2 kn. dames handwerken. 1 do. boeken. *E. W. King.*
3 vs. boter. *van Ommeren Rueb en co.*
8 coll. artill. goederen. 2 brand-spuiten. *Gouvernement.*
4 knapen. 1 ronde tafel. 4 banken. 2 consoles. 12 stoelen. 2 speeltafels. *Munder.*
2 ks. nag. geb. slendangs. 2 ks. do. do. kains. uit entrep. 18 vs. boter. 15 ks. div. provisien. 1 kt. monsters. *de Weerdt Ruyl en co.*

1 kt. zeep. 1 knaap. 1 pak waaijers. 1 kt. kleinigheden speelgoed. 1 tromm. diversen. *John Pryce en co.*
12 ks. roode wijn. *v. d. Biezen en Zoon.*
3 ks. kramerijen. 1 do. lampen. 5 do. div. provisien en dr[illegible] do. kleinigheden. *v. d. Broek en co.*
2 ks. eau de lavend. *G. G. Batten.*
10 ks. kramerijen. 1 kt. percussions. *Vaupel en co.*
3/m. man. sigaren. 1 kt. diversen. 2 coll. inh. 1 kast. 4 [illegible] werk en modewaren. 1 ijzeren pot. 2 md. bier. 1 kt. [illegible] 1 pak monsters. *John Pryce en co.*
100 vn. bier. 14 kn. diversen. 5 vn. ijzerwerk. 10 kn. gl[illegible] nen. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 banken. 12 stoelen. 2 consoles. 2 kn. lampen. 2 canape [illegible] knapen. 2 wipstoelen. 1 ronde tafel. 4 voeten bankjes. 1 [illegible] sel. *Munder.*
1 kt. schawls. 5 ks. lampen. 8 md. aardewerk. 14 ks. [illegible] *Martin Dyce en co.*
1 wagen. 2 ronde tafels. 25 vn. bier. *Adam en co.*
1 rijtuig. *Bahre en Kinder.*
1 kt. diversen. *van Riet en ter Gouw.*
2 kn. ijzerwerk. *Busing Schröder en co.*
9 doodkist planken. *Aan boord gebleven lading v. Samarang*

Naar Borneo's Westkust per ned. ind. stoomb. *Padang*, [illegible] Persille. agt. Kopersmit en co.

voor Pontianak.

3 vn. bier. 66 keld. genever. 6 ks. cognac. uit entrep. 2 [illegible] hang-lampen. 4 kn. roode wijn. 1 do. bitter. *v. d. Broek* [illegible]

voor Sinkawang.

10 vn. bier. uit entrep. *Louran en v. Walcheren.*
2 oxh. wijn. uit entrep. *Desperoux en co.*
50 keld. genever. uit entrep. *Landberg en co.*
15 paren schoenen. 12 doz. boordjes. 12 ks. eau de cologn[illegible] doz. borstels. 12 doz. hand-schoenen. *Branden.*
6 vn. azijn. 4 do. meel. 1 kt. porcelein. 1 do. spiegels. 1 do[illegible] pen. *v. d. Broek en co.*
10 vn. porter. 10 kn. bier. 6 do. champagne. 6 do. rhijnw[illegible] do. likeuren. 1 do. portwijn. 2 do. absenth. 1 do. div. pr[illegible] 4 do. bitter. 1 do. banket. 2 do. ala-olie. 6 do. gedr. vruch[illegible] do. div. provisien. 1 do. hammen. 1 do. saucijsen. 1 do. [illegible] 12 trommels. 2 do. suikerwerk. 1 bl. kurken. 14 vn. bier [illegible]ran en v. Walcheren.*

voor Borneo's Westkust.

3 vn. vleesch. uit entrep. 5 oxh. azijn. *Kopersmit en co.*

voor Sambas.

1 ijzeren pomp. 10 pc. ijzeren katrollen. *Said aloewie Satrie.*
11 coll. milit. goederen. 48 pakk. legmatjes. 20 ℔ sago en [illegible] thee. ƒ75000.— rec. *Gouvernement.*

voor Singkawang.

1 kt. milit. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. milit. goederen. 6 vn. azijn. 6 do. genever. 10 do. bo[illegible] do. ger. spek. 170 do. gez. vleesch. 2 md. suiker. 1 kt. [illegible] 1 do. geneesmiddelen. voor Pontianak. *Gouvernement.*

voor Riouw.

100 koij. zout.

voor Borneo's Westkust.

eenige scheepsbehoeften. *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 24 *tot en met den* 31 *Jan.*, 1856.

AANVOER.

Van Macao per ned. ind. bark *Pilades*, gez. G. Nielant Ba[illegible]

2950 kn. thee. 11 pakk. laxa. 34 krandj. gedr. vijgen. 27[illegible] geel-oker. 650 pak chin. papier. 40 kn. chin. paijongs. 2[illegible] rabarber. 1 kt. chin. roode papier. 40 kn. macao papier [illegible] borax. 8 kn. klater koper. 8 tonn. chin. aardewerk. 15 pa[illegible] gedr. bloemen. 16 kn. zijde stoffen. *Beh Intjiee.*
8 kn. diversen. *Gezagv.*

Van Batavia per ned. bark *Bezoekie*, gez. A. Schaap.

6 kn. en pakje monsters manufact. uit het entrep. *B. Ka[illegible] en co.*

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Prins Frederik der Nederlanden*, gez. S. J. Rotgans.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Feb. 1856 no. 10.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode. dd. 6 Feb. 1856 no. 11.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. bark *Laurentius en Emilia*, gez. A. Knappert.

3000 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*
12 kn. diversen. 7 pakken. 7 tafels. 221 st. led. cochenille. kist[illegible] krandj. zadels met toebeh. en 8 staven vierkant ijzer. *[illegible] meester.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 23 *tot en met den* 29 *Jan.*, 1856.

AANVOER.

Van Boston per Amer. schip *S. H. Waterman*, gez. J. F. Ropes. agt. Fraser Eaton en co.

50 vn. teer. 50 do. pik. 50 do. harpuis. 396 st. masten en spi[illegible] 3779 st. planken. *Fraser Eaton en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Machmoedie*, gez. Said awab Bahanan. agt. Said Jafar Segaf.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 26 Jan. 1856 no. 8.

Van Batavia en Samarang per ned. schip *Hendrieka*, gez. L. G. Verbeek. agt. Ruijl Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 Jan., 1856 no. 5.

Van Batavia per ned. ind. bark *Atiatul Moulah*, gez. Goestie Tassim. agt. Gezagv.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 19 Jan., 1856 no. 6.

UITVOER.

Naar Amsterdam per ned. schip *Willem Eggerts*, gez. H. Fab[illegible]

$3952^{21}/_{100}$ pic. rijst. 24 pic. rotting. *Schimmelpenninck en co.*
79000 st. java sigaren. $553^{60}/_{100}$ pic. tabak. *P. Kervel en co.*
591 st. koehuiden. 496 st. buffelhuiden. *Ruyl Cramer en co.*

Naar Banjermassing en Sandelhout per ned. ind. bark *Ydroes* [illegible] gez. Said Abdulla Bafagie.

1 vat boslemmermessen. *Major Matzen en co.*
4 kn. lijnwaden en koralen. 25 st. led. vaten. en eenige klei[illegible]heden. *J. F. v. Leeuwen en co.*
20 coll. div. dranken. kinderschoenen en sigarenpijpen. *Schimmelpenninck en co.*
47 stukk. en 4 doz. div. meubels. *J. W. Deijer.*

Naar Nederland per ned. schip *Zalt Bommel*, gez. C. J. Jut[illegible]

150 pic. tin. $7431^{73}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*

Naar Ternate per ned. ind. schip *Menado*, gez. J. Schipper.

50 keld. genever. *Ruyl Cramer en co.*

Naar Nederland per Amer. schip *Brothers*, gez. R. Crewell.

100 legg. arak. $311^{20}/_{100}$ pic. rotting. $12413^{40}/_{100}$ pic. rijst. [illegible] *en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINI[illegible]